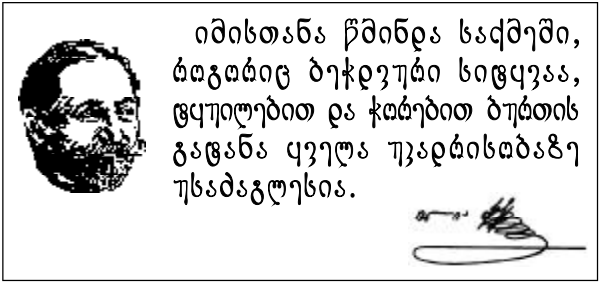

საქართველოს

იმიტანა წმინდა საცმეში,
ბეჭდის ბეჭდები სიფყვას,
ცყილებით და ჭებობით ბუბის
გაფანა ყულა უჯდრისმბაგი
უსამაგლესია.

 დაარსებულია
1918 წელს.

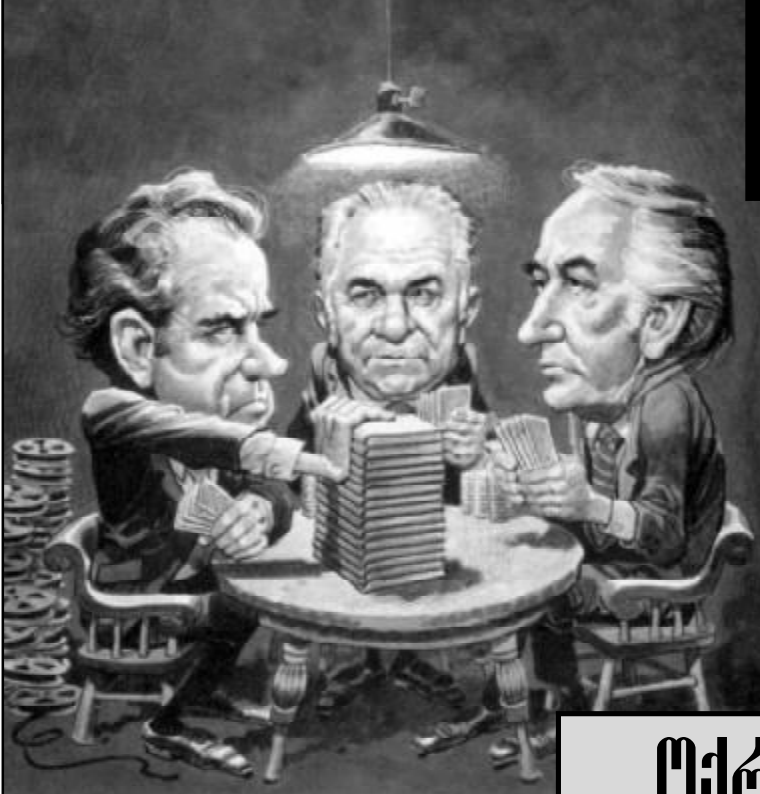

ოთხშაბათი, **20** მარტი, 2013 წელი.
№51 (7178)

რუსულში

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

რა მიზანს ისახავს იმპერიატი? 7

როგორია იმპერიატის ქართული კონსტიტუციური შექმნა?

კონსტიტუტი რუსეთთან...
მიმონერა ეპროპსთან...
„ნაღმის ამოღება“
კონსტიტუციონიდან... 3

დღეგდა რატომ არუბათიებს სააკაშვილი ეპროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის 2009 წლის რეკოლუციას? 4

საკაშვილისთვის უფლებამოსილებათა რამორთმევა 22 მარტისთვის დანიშნავს

„ქართული ოცნება“ მიღის რისკზე, როდესაც კანცისურაზე აყენებს კონსტიტუციური ანტი-საკრეზიდენტო ცვლილებებს

ოქრუაშვილის რეპბილიტაციის მსდელობა 5 აღსანიას ხარჯზე

როცა ღუბილი მართლაც არ არის ოქრო! 4 ვაზივას ვთხოვ ვალერი ასათიანს ამდანი წლის შედგა

ვის ერგება „დოქსოვულონ მედალი?“ 6

სტრასბურგის სასამართლო წაღება საქართველოდან შესულმა სარეპრეზმა, მებრამ არც ერთი მოსამართლე არ დასჯილა 9

თემატიკა

ირაკლი ლარიბაშვილი:

სამოქალაქო დაპირისპირებამდე საქმეს არ მივიყვანო!

ბრბადიშვიტს მამა, მატყუარა, ვადაგასულმა სააკაშვილმა მინც რომ გაბედოს „ოცნების“ მთავრობის დახმარება და ამას სამოქალაქო დაპირისპირება მოჰყვას, 44-ათასიანი ქართული პოლიცია მართლმდენ საზოგადოებრივ წესრიგს დაიცავს თუ... ოქტომბრის არჩევნებში დამაჯერებლად გამარჯვებული ხალხის მხარეზე დადგება? - ვაითხვარებო შენაგან საქმეთა მინისტრს ირაკლი ლარიბაშვილს სამინისტროში გამართულ საგანგებო პრესკონფერენციაზე.

ქართული პოლიცია, საქართველოს მთავრობა და „ქართული ოცნების“ ლიდერი ბიძინა ივანიშვილი ქვეყანაში შექმნილ სიტუაციას ისე აკონტროლებს, რომ სამოქალაქო დაპირისპირება თითქმის გამორიცხებულია... მიხეილ სააკაშვილი და მისი ოპოზიციური პარტიის წევრებიც ერთმნიშვნელოვნად გვარწმუნებენ, რომ პრეზიდენტი ამ „უფლებების“ გამოყენებას არ აპირებს, მე პირიქით გეტყვი: „არ აპირებს“ კი არა, ვერ გაბედავს, ამ ანტი-სახელმწიფოებრივი ნაბიჯის გადადგმას ვერ გაბედავს! საქართველოს მოსახლეობას მინდა ვთხოვო, რომ მშვიდად იყოს და ნაციონალების ბაქიბუქს ყური არ ათხოვოს. ქვეყანაში სიმშვიდეს არავის დავარდნივებო, - მიპასუხა მინისტრმა.

ნაცების ხერხემლის ვანო მერაბიშვილის ბოლოდროინდელი გამონათქვამები პოლიციაში საერთოდ დაბნეულობის შესახებ, სხვა ჟურნალისტებმა შეახსენეს მინისტრს. ქვეყნის პირველმა პოლიციელმა ამ შეკითხვასაც შესაბამის პრინციპულად უპასუხა:

„ვანო მერაბიშვილი ამ ბოლო დროს საერთოდ არაადეკვატური განცხადებას აკეთებს. მერაბიშვილი, რატომღაც, ძალიან ნერვიულობს... ჩემთვის გასაგებია ის ნერვიული სტრესი, რომელიც მან მიიღო არჩევნების წაგების შემდეგ, როცა დაკითხვაზე გვყავდა სამინისტროში დაბრუნებული... სხვათა შორის, ძალიან შეშინებული იყო. მე ის გულწრფელად მეცოდება. არავითარი დაბნეულობა პოლიციაში არ არის, ძალიან მკაფიო და გამჭვირვალე პოლიტიკას ვანარმოებთ. დაბნეული თვითონ არის, როცა ასეთ განცხადებებს აკეთებს.“

დანაშაული გაიზარდა, 2013 წლის განვლილ პერიოდში, შარშანდელთან შედარებით ასობით მეტი დანაშაული მოხდა, - ნიშნისმოგებით გაკრიტიკებენ ნაციონალები.

ციფრებს უზაროდ „ისვრიან“. მსგავსი არაფერი მომხდარა, ამინისტრირებული 8 000 პატიმრიდან მხოლოდ 150-მდე ადამიანმა ჩაიბინა სხვადასხვა სახის დანაშაული და ციხეში შებრუნდა. ისინი მკაცრად დაისჯებიან. მარტის თვის ბოლოს სამი თვის მონაცემებს ზუსტად შევაჯამებთ და ყველაფერს ოფიციალურად გამოვაცხადებთ...

ნაციონალურ გენერალური მდივნის მიერ დაბრუნებული 19 აპრილის მიტინგის შესახებ ირაკლი ლარიბაშვილი თქვა:

„მე ვფიქრობ, ძალიან გაზვიადებულია წარმოდგენა 19 აპრილის ენ. აქციის თაობაზე. მე უბრალოდ არ მესმის, რისი მოლოდინი აქვთ. მაგრამ, მიუხედავად იმისა, ვინ ატარებს ამ აქციას, ჩვენ დაიცავთ წესრიგს, ისეთს, როგორც არის მისაღები. თუ რაიმე პროვოკაცია ექნება ადგილი, ეს იქნება თავშეივ ალკვეთილი და ყველა პროვოკატორი იქნება დასჯილი...“

მომხდომის ვოცნებობდი, ისეთ ქვეყანაში მეცხოვრება, სადაც პატრული მინისტრებს დააჯარიმებდა და ამას მივალწვივო.

მისი თქმით, დღეს არიან ისეთი მინისტრები, რომლებიც უკვე დააჯარიმა პატრულმა.

მისივე თქმით, პატრულის თანამშრომლები უსამართლოდ არაფერს აჯარიმებენ და არ დასდევენ სხვა პოლიტიკური შეხედულებების ადამიანებს.

რაც შეეხება პატრულის მიერ ჯარიმების რაოდენობის გაზრდას, მინისტრი აცხადებს, რომ პატრულის თანამშრომლები ვალდებული არიან, ყველა დარღვევასა და უკანონობაზე მოახდინონ რეაგირება.

„მიმართა, რომ ეს არის აბსოლუტურად ნორმალური, ჩვენ სხვანაირად წესრიგს ვერ დავამყარებთ საზოგადოებაში. ქართველი ხალხი არის წესრიგის მოყვარული, მაგრამ ჩვენ უნდა ვაჩვენოთ მათ ჩარჩოები და სწორი გზა“, - აღნიშნავს მინისტრი.

ამასთან, ირაკლი ლარიბაშვილმა პატრულის თანამშრომლებს კარგი მუშაობისთვის მადლობა გადაუხადა და განაცხადა, რომ ისინი უკანონოდ არავის აჯარიმებენ.

შს მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი აცხადებს, რომ ცხინვალის რეგიონში მავთულწლართების კეთების პროცესი დაიწყო არა ორი კვირის, არამედ ერთი წლის წინათ.

„ამ თემის გარშემო აჟიოტაჟი ატყვის. თქვეს, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო ფაქტს მალავს. მინდა მათ შევასწავლო, რომ პროცესი ერთი წლის წინათ დაიწყო და ის ჩვენი ხელისუფლებაში ყოფნის დროს არ გამწვავებულა. ეყოთ ვაჟკაცობა, გენბავთ გამბედაობა და თქვან სიმართლე. ჩვენ ცხრა წლის განმავლობაში ვისმენდით მხოლოდ ტყუილს. ტყუილია, რომ თითქოს ჩვენ ამას ვმალავთ. პირიქით, ვმუშაობთ. პირადად შევხვედით ყენევის მოლაპარაკების თანათავმჯდომარეებს. უშუალოდ ჩავაყენე საქმის კურსში. ბუნებრივია, მათ ეს იცოდნენ, რადგან პროცესი დაწყებულია ერთი წლის წინათ და არა ორი კვირის წინათ.“

სამრეწველო 112-ის დაფინანსების წესში ცვლილებები არ იგეგმება და დაწესებული გადასახადის გაუქმება ამ ეტაპზე არ განიხილება.

„დაფინანსების ერთ-ერთ წყაროდ კანონმდებლობით დადგენილია 112-ის მომსახურების საფასური, ეს პრინციპი განისაზღვრა მთავრობის 2011 წლის 27 დეკემბრის დადგენილებით. 112-ის მომსახურება და სერვისი ვფიქრობ, არის ეფექტური და ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ეს სწორი ფორმაა“, - განაცხადა ლარიბაშვილმა „ინტერპრესნიუსის“ კითხვის საპასუხოდ, ხომ არ შეიცვლება 112-ის სერვისის დაფინანსების წესი, რომელიც ამ დრომდე მოსახლეობის სატელეფონო ანგარიშებიდან ჩამოჭრილი ყოველთვიური თანხით ფინანსდება.

ამასთან, მინისტრმა განმარტა, რომ კონსულტაციები გრძელდება და საბოლოოდ მთავრობის გადასაწყვეტია, გაუქმდება თუ არა 112-ის გადასახადი.

შინაგან საქმეთა მინისტრმა 100-ზე მეტ აქტიურ შეკითხვას უპასუხა. სხვათა შორის, პასუხების უმრავლესობა ერთობ დამაჯერებელი იყო.

სპარტაკ ქოჯულია

ზასაზი

რას ელიან პრემიერის „ძველი ნაცნობებისგან“

ჯანსაღი კონკურენციით მოხმარებალი დარჩება მოგაზული

ზარმაცემებულ ბაზარზე კიდევ ერთი მსხვილი კომპანიის და თანაც პრემიერის „ძველი ნაცნობის“ შემოყვანას ბევრი გამომხატურება მოჰყვა. მიუხედავად იმისა, რომ ბიძინა ივანიშვილის განცხადება სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლებმა თავისებურად შეაფასეს, ყველა ერთხმად აღნიშნავდა, რომ ფარმაცევტულ ბაზარზე კონკურენციის გაზრდა და, შესაბამისად, ფასების შემცირება, მხოლოდ და მხოლოდ დადებითი მომენტია.

პრემიერ-მინისტრს წამლეპის ბაზარზე კონკურენციის გაზრდასა და მომხმარებლისთვის უფრო ხელისაყრებელი პირობების შექმნის მიზნით, რომელიც დღეს საქართველოში არსებობს. გათვალისწინებულია ფარმაცეპტული ბაზარზე, ახალი მოთამაშე უნდა შემოვიყვანოთ და ფასები დაიწვეს ისე, რომ არ დაზარალდეს სხვა მოთამაშე, - ივანიშვილის განცხადებით, მას უკვე ჰქონდა მოლაპარაკება გარკვეულ ჯგუფთან, რომელმაც, შესაძლოა, ქვეყანაში საყოველთაო მოხმარების ნამლები შემოიტანოს.

„მე უკვე მქონდა მოლაპარაკება ცნობილ ბიზნესმენთან, ჩემს მეგობართან, ჩემი ნაცნობია ძველი. იქნებ ფართო მოხმარების ნამლებზე მოგახერხოთ ფასების შემცირება. ძირითადი დასახელება რაც არის, მოგახერხოთ მკვეთრად ფასების დაწევა. რაც კიდევ უფრო გაუიოლებს მოსახლეობას, მიხედოს საკუთარ ჯანმრთელობას“, - განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა.

პრემიერის გადაწყვეტილებას ეთანხმება ჯანდაცვის მინისტრი დავით სერგეენკო. იგი თვლის, რომ ფარმაცევტულ ბაზარზე ახალი მოთამაშის გამოჩენა კონკურენციას გაზრდის.

„კონკურენცია ყოველთვის კარგია, რადგან მედიკამენტის ღირებულება ზოგადად ჯანდაცვის დანახარჯების ძალიან მალად, 60%-მდე ნიშნულს შეადგენს, რითაც საქართველოს ევროპაში პირველი ადგილი, სოლო მსოფლიოში ერთ-ერთი პირველი ადგილი გვჭირდება. თავისთავად ცხადია, რომ უნდა მივიღოთ ზონები, რომ ეს ნიშნული შემცირდეს ოპტიმალურამდე. აქ რაიმე იმპერატიული რეგულირებაზე არ იქნება საუბარი, არამედ კონკურენციის ხელშეწყობაზე ვიზრუნებთ“, - განაცხადა მინისტრმა, რომელმაც მოლაპარაკებების კონფიდენციალურობიდან გამომდინარე, კომპანიის დასახელებისგან თავი შეიკავა.

მსხვილი აფთიაქარები პრემიერის განცხადებას საკმაოდ გაგებით მოეკიდნენ. ფარმაცევტულ ბაზარზე ახალი მოთამაშის შესაძლო შემოსვლასთან დაკავშირებით ერთ-ერთი პირველია, კომპანია „მე-ეს-პემ“ გაავრცელა განცხადება, სადაც აღნიშნულია, რომ ახალი კომპანიის გამოჩენა ბაზარზე კონკურენციას კიდევ უფრო გაზრდის.

„ჩვენ მივსალმებით ჯანსაღ კონკურენციას. „მე-ეს-პემ“ თითქმის, 20 წელია ფარმაცევტული ბაზრის ლიდერია და ახალი კონკურენტი კიდევ უფრო გაზრდის ჩვენ მოტივიციას წინსვლასა და განვითარებაზე მომხმარებლისთვის მეტი სარგებლის უზრუნველყოფად. „მე-ეს-პემ“ მუდმივად აქტიურად მუშაობს მწარმოებლებთან და ახალი მომწოდებლების მოძიებისთვის, რისი დასტურაცაა ონგოლოგიური პრეპარატები

ბა დაწყებულია, ხოლო „ჯიპი-სი“-ში სპეციალური პროგრამა მოქმედებს, რომელიც მომხმარებელს „ჯენეროკ მედიკამენტების“ შეძენის საშუალებას 30%-ით ნაკლებად სთავაზობს.

რაც შეეხება ბაზარზე ახალი მოთამაშის შემოსვლას, კლამე ამბობს, რომ ახალი კონკურენტის გამოჩენა ყოველთვის დადებითია, რადგან არსებულ მოთამაშეებს ეს პროცესი მოდუნების საშუალებას არ აძლევს.

სპეციალისტები პრემიერის განცხადებას, სხვა კონტექსტშიც განიხილეს. „ახალი შემარჯვენების“ ეკონომიკური მიმართულების ხელშეწყობისთვის კალანდაძე ამბობს, რომ პრემიერ-მინისტრის განცხადება გარკვეულ საფრთხეებს შეიცავს, თუმცა თავისთავად ფაქტი, რომ საქართველოს ბაზარზე შეიძლება გამოჩნდეს ახალი მოთამაშე, კარგია.

„რამდენად კარგია, როცა ამ განცხადებას პოლიტიკოსი აკეთებს და აუღლირებს მეგობრობის მომენტზე ტრადიციას ამაში ვერ ვხედავ, თუ ბაზარზე თამაშის წესები ბიზნეს-სტრუქტურებს შორის იქნება სამართლიანი, იქნება კონკურენციული გარემო შექმნილი, გარკვეული პრეფერენციებით არ ისარგებლებენ ბიზნესები იმის გამო, რომ რომელიღაც მწარმომწოდებელთან ან სახელისუფლებო წრეებთან დაახლოებულია“, - ამბობს კალანდაძე.

მისი განცხადებით, ეს საფრთხე იმ შემთხვევაში აღმოიფხვრება, თუ სისტემა იქნება მდგრადი და სახელმწიფოს მიერ ადმინისტრირების ნაწილში ანტიმონოპოლიური კანონმდებლობა სრულფასოვნად ამოქმედდება.

ახალი ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია

საბარტემილუს ფინანსთა მინისტრმა ნოდარ ხადურმა და საქართველოს ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა ფინანსთა სამინისტროში ექსპერტებთან საქართველოს ეკონომიკური განვითარების

გრძელგადიანი სტრატეგიის დოკუმენტის შექმნის შესახებ იმსჯელეს. როგორც შეხვედრის შემდეგ ნოდარ ხადურმა ჟურნალისტებთან საუბრისას აღნიშნა, დოკუმენტი „ქართული ოცნების“ „საარჩევნო და სამთავრობო პროგრამას“ დაეყრდნობა. მისი თქმით, განსაზღვრული იქნება პრიორიტეტები და ის ფინანსური რესურსები, რომელიც ეკონომიკაში დასახული მიზნების მისაღწევად უნდა იქნეს გამოყოფილი.

ამასთან, როგორც ჟურნალისტებთან საუბრისას ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა აღნიშნა, მათ ექსპერტებთან იმსჯელეს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების გრძელგადიანი სტრატეგიის დოკუმენტის შექმნაზე.

ქვეყნის სტრატეგიის ამსახველი დოკუმენტის შედგენაზე მუშაობა ფინანსთა და ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროებს საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა დაავალა.

ინტერპრესი

„ეს უნდა დამთავრდეს!“

„უცნაური“ ხალხი ვართ ქართველები, მეტი რომ არ ვთქვათ... ამას წინათ, ქუჩაში ასეთ საუბარს შეგეხნარი: ერთი ეკითხება მეორეს, — „ერისიონის“ საქციელს ამართლებ?.. პასუხი — ჰო, რა ვიცი, პუტინისთვის ხომ არ უტყვიან და უმღერაინ? ხალხთან ჩავიდნენ, სახალხო დემოკრატიამ, დეოკუპაციის ამბავში გამოგვადგება რა, თორემ — პუტინის დედაც“...

ხალხო, ეს პუტინი რუსეთის პრეზიდენტი არაა? რომელიც, „თითქმის“ ერთპიროვნულად წყვეტს ნებისმიერ საკითხს (ასეთი ქვეყანა რუსეთი...), მოკლედ, არადემოკრატია, მაგრამ, ნუთუ ძნელი გასაგებია, რომ რიგით რუსს — ქართული ღვინისმოყვარეებს, ან ჩვენი კულტურის რუს დამფასებლებს კი არ ძალუძთ (ძალიანაც რომ უნდოდეთ) საქართველოს დეოკუპაცია, არამედ ამ ქვეყნის პრეზიდენტს, პუტინს. ანუ მთელი რუსეთის გულიც რომ მოვიგოთ ჩვენი მატერიალური და სულიერი სიმდიდრის გაღებით, თუ ეს ერთი კაცი არ ისურვებს, მაშინ დეოკუპაცია არ მოხდება... ამიტომ, ნუ ჩავიდნებთ თავს სასაცილო მდგომარეობაში იმით, რომ ცალკე ვაქოთ რუსები და ცალკე ვაგინოთ პუტინს — თავის გასამართლებლად...

მოკლედ, „ჩამოყვალბდეთ“ — ან რუსეთთან ურთიერთობას ვანერვივებთ ღირსეულად და ზომიერების დაცვით (ყველა სფეროში), რათა ქვეყანა გავამთლიანოთ და ვინც ამ საქმეშია ჩართული, — პოლიტიკოსი, ხელოვანი, ბიზნეს-მენი თუ სხვა, — პუტინთან ერთად არ ვაგინოთ, ან კიდევ, დავანებოთ ამ საქმეს თავი (რუსეთთან ურთიერთობის დალაგება) და ქვეყნის გამთლიანებაც ღვთის იმედად დავტოვოთ (ესეც პოზიციაა)...

დღეს, ღირსებასა და გონიერებაზე დაფუძნებული პოლიტიკური პრაგმატიზმით უნდა ვიხელმძღვანელოთ, თუ გვინდა შედეგი მივიღოთ და ქვეყანა გავამთლიანოთ... მაგრამ, რიგით მოქალაქეს რა უნდა უთხრას, რომ ოფიციალურ პირებსაც კი, ხშირ შემთხვევაში საერთო სახელმწიფოებრივი სტრატეგია და რიტორიკა არა აქვთ შეჯერებული, ეს კი ხელს არ შეუწყობს, არამედ უფრო გაგვირთვებს რუსეთთან პოლიტიკური დიალოგის დაწყებას, რომლის მიზანი საქართველოს გამთლიანებაა! მაგალითად, ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრს მიაჩნია, რომ პუტინის და ანქვიზიტის შესვლას მოსკოვში, ზიანი მოუტანს საქართველოს(!). კი, მაგრამ, „ახლა“ გაიგო ქნმა მინისტრმა, რომ რუსეთის ხელმძღვანელობა და სეპარატისტული რეგიონების პირველი პირები „ხვდებიან“ ერთმანეთს?! ჩვენგან, ასეთ პრიმიტიულ საპროტესტო განცხადებებს ხომ ნულამდე დაყავს ნდობის და დიალოგის აღდგენის შანსი, როგორც აფხაზეთთან და ოსებთან, ისე მოსკოვთან?! საქმე ის არის, რომ ურუსებოდ ეს საქმე ადგილიდან არ დაიძვრება და ეს არ იცის საგარეო საქმეთა მინისტრმა?! აბა, რატომ გვინდა რუსეთთან ურთიერთობის მოწესრიგება?!.. საქართველოს ახალმა ხელისუფლებამ განაცხადა, რომ რუსეთთან ურთიერთობა უნდა დავაღაგოთ და, ამავდროულად, დიალოგი დავიწყოთ აფხაზეთსა და ოსებთან, ხომ ასეა? მერე რა გიკვირთ, რომ ისინი ერთმანეთს ხვდებოდნენ და დიალოგი ჰქონდეთ? იქნებ გვინდა, რომ

კონტაქტები რუსეთთან... მიმონერა ევროპასთან... „ნაღვის აპოლოზა“ კონსტიტუსიდან...

მათ ერთმანეთს შესხედნენ ავტორ-ძალათ? და ასეთი პოზიციით შევძლებთ რუსეთთან „ურთიერთობის დალაგებას“, ან კიდევ აფხაზეთი და ოსები „დაგვიჯდებიან სასაუბროდ“?! რუსეთმა (პუტინმა) მათი „დამოუკიდებლობა აღიარა“ და ამ უმძიმესი მდგომარეობიდან უნდა გამოვიდეთ როგორმე! თუ, ჰგონია ვინმეს, რომ შერცხვებთ რუსებს და „ხონჩით“ მოგვართმევინ“ ჩვენს ორ რეგიონს, რომლებიც, თავის მხრივ, საერთოდ არ ცნობენ საქართველოს იურისდიქციას და „დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად“ მიიჩნევენ თავს?! სანდახან მეჩვენება, რომ ქართული საზოგადოების 90 პროცენტს არა აქვს ბოლომდე გაცნობიერებული, თუ რა უმძიმესი სირთულით პრობლემა ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა!... თუმცა რა, საზოგადოება კი არა, აგერ საგარეო საქმეთა მინისტრი „დაცურავს“ ამ საკითხებში!..

ბიძინა ივანიშვილიმ განაცხადა და ამ კურსს თანამიმდევრულად უნდა გავყვეთ, თუ გვინდა სასურველი შედეგი მივიღოთ. რუსეთთან ურთიერთობის დალაგება ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია, ხოლო ამ პოლიტიკის მიზანია, რომ მოხდეს საქართველოს 20 პროცენტით ტერიტორიების დეოკუპაცია! ამ ურთულეს გზაზე კი, სანამ პოლიტიკური დიალოგი დაიწყება, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სავაჭრო-ეკონომიკური, სატრანსპორტო, პუმანიტარულ-საგანმანათლებლო და კულტურული კავშირების აღდგენა-განახლებას, რისთვისაც ბიძინა ივანიშვილიმ ზურაბ აბაშიძე და ნინო სპეცნარმომადგენლად რუსეთთან ურთიერთობების საკითხებში (ოკუპანტ რუსეთთან, დიპლომატიური ურთიერთობების უქონლობის პირობებში)! თავის მხრივ, რუსეთის ხელმძღვანელობამ საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე გრიგორი კორასინი აღჭურვა უფლებებით ამ დიალოგის საწარმოებლად ზურაბ აბაშიძესთან, ანუ საქართველოსთან! აბაშიძე-კარასინმა უკვე გამართეს ორი შეხვედრა. პირველი სავაჭრო-ეკონომიკური შედეგი უკვე მივიღეთ, ანუ, გადაწყდა ქართული ღვინოების და მი-

წერალური წყლების რუსეთის ბაზარზე დაშვების საკითხი!

„ერისიონის“ და ხელოვნების სხვა სფეროების წარმომადგენელთა გასტროლები უნდა განვიხილოთ კულტურული ურთიერთობების ასპექტში, რომელიც ასევე ემსახურება საერთო მიზანს, რაზედაც ზევით მოგახსენეთ!.. ასე რომ, ლოგიკურად მივყვეთ და პოლიტიკურ გადაწყვეტილებამდე მივალთ. ვფიქრობ, რომ პუტინს და ზოგადად რუსეთს „დანაწევრებული“ საქართველო არ უნდა აწყობდეს (ჩრდილო კავკასიის და სხვა პრობლემები...), მაგრამ, არც ნატოს წევრი საქართველო აწყობს, მოკლედ, იმედი ვიქონიოთ, რომ ასეთ დიალოგამდე მივლენ პირველი პირები და იქ ვინახოთ. იქამდე მისასვლელად კი, აი, ეს ეკლიანი გზა უნდა გავიაროთ!..

— თანამედროვე ევროპა ქრისტიანული სარწმუნოების ნაყოფია! საუკუნეების მანძილზე არც ერთ ევროპელ ერს არ დაუღვრია იმდენი სისხლი ქრისტეს ჯვრისათვის, — ევროპისაკენ მოძალბებული ისლამური სამყაროს შესაკავებლად, რამდენიც დაღვარა ქართველმა ერმა! ამდენად, ქართველებს სულიერი და მორალური უფლება დიდი ხანია აქვთ, რათა საკუთარი, ღირსეული ადგილი დაიკავონ საერთო ევროპულ ოჯახში!

ევროპარლამენტარების ერთი ჯგუფისთვის კი სააკაშვილის რეჟიმი უფრო ღირებულია, სამწუხაროდ, ვიდრე საქართველოს წარსული და აწმყო, ვინაიდან სააკაშვილიმ მოახერხა მათი დეზინფორმირება ამ 9 წლის მანძილზე, საკუთარი ქვეყნის საზიანოდ!.. გარდა ამისა, რაც „ნაცმოძი“ და მისი თავმჯდომარე ხელისუფლებაში იყვნენ, მათი საგარეო პოლიტიკა ორმხრივ ურთიერთობებში ორიენტირებული იყო მხოლოდ აშშ-ზე — კონგრესმენები, სენატორები, სახელმწიფო დეპარტამენტის ჩინოვნიკები და სხვადასხვა ლობისტური ჯგუფები... რაც შეეხება ევროპას, სააკაშვილის საგარეო ევროპული პოლიტიკა ძირითადად საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ევროკავშირი, ეუთო, ევროსაბჭო და სხვა) და ამ ორგანიზაციებში არსებული ევროპული პოლიტი-

კური პარტიების წარმომადგენლებთან ურთიერთობებით გამოირჩეოდა (მით უმეტეს, „სახალხო პარტიასთან“). ხოლო, ორმხრივი ურთიერთობები სახელმწიფოების დონეზე, მხოლოდ ბალტიკულთან და პოლონეთთან მახსენდება, დანარჩენ ევროპულ სახელმწიფოებთან — კანტიკუნტად... თითქმის ნულამდე შემცირდა ორმხრივი დიალოგი (განსაკუთრებით, 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ), ევროპის 2 უდიდეს (ყველა თვალსაზრისით) სახელმწიფოსთან, რომელთა გარეშეც, პრინციპში ევროკავშირი, ნატო და თავად დიდი ევროპა შეუძლებელია წარმოდგინო, ესენია — საფრანგეთი და გერმანია!.. საქმე ის არის, რომ სააკაშვილისთვის, მისი ხელისუფლებაში ყოფნის უზრუნველსაყოფად, საკმარისი იყო აშშ-ს მხარდაჭერა, იგი საქმიანად არ თვლიდა, რომ საქართველოს გერმანიასთან და საფრანგეთთან ორმხრივი ურთიერთობის გასაღრმავებლად მეტი ეზრუნა! სხვათა შორის, აგვისტოს ომის შემდეგ გერმანელებს და ფრანგებს სააკაშვილის სახელის გაგონებაც არ უნდოდათ!.. მოკლედ, ახალმა ხელისუფლებამ სასწრაფოდ უნდა ამოავსოს ის სიცარიელე, რასაც ამ ორ მძლავრ სახელმწიფოსთან კავშირის გამყარება ჰქვია. ჩვენ ევროპული ქვეყანა ვართ და თანაც, ჩვენი თვის, სწორედ გერმანიას და საფრანგეთს უფრო ხელუნივით ვართ რუსეთთან ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად დახმარება გავგინიონ!.. ბიძინა ივანიშვილიმ განაცხადა და არ შეიძლება ამ ღირსეულ განცხადებას არ დაეთანხმო: „ჩვენ ევროპას ძალიან კარგ ენაზე ვესაუბრებთ... ევროპელობა არ ნიშნავს იმას, რომ ყველა დემოკრატია და ყველა ქვეყანა უნდა გვასწავლოს... ჩვენ არ გვეშინია, რომ ევროპაში სიმართლე გავიტანოთ!“

— ნებისმიერი დემოკრატია (უმცირესობიდან), რომელიც ხმას არ მისცემს (ან — თავს შეიკავებს) საკონსტიტუციო ცვლილებას (რომელიც უფლებას ანიჭებს სააკაშვილს, რომ პარლამენტის თანხმობის გარეშე დანიშნოს თავისი მთავრობა), — იქნება დიქტატურის მხარდამჭერი და იმის ღიად მოსურნე, რომ ქვეყნის სათავეში ისე დაბრუნდნენ „ნაციონალელები“, უსამართლომა, კენჭისყრაში გაპარტახება და დამტყვევა!.. ამ ქვეყნის შემდეგ, გავაგრძელებთ ნამდვილ კოპაბიტაციას იმ ხალხთან, ვისაც კოპაბიტაცია უნდა, ხოლო ვისაც „ბოროტთა რევანში“ სწადია, იმათთან „კოპაბიტაცია“ ერთმნიშვნელოვნად უნდა დასრულდეს!.. თითქმის ნახევარი წელიწადი გავიდა არჩევნებიდან და მთავრობა ისევე „მონუსხულია“! სასამართლო, ეროვნული ბანკი, სახელმწიფო აუდიტი, ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ისევე სააკაშვილის გამგებლობაშია, თბილისის მერი და მისი „მერიაც რაღაცის მოლოდინშია“!.. როგორც არჩევნების წინ ამბობდა ბნი ბიძინა — „ეს უნდა დამთავრდეს“... ჩემის მხრივ დავამატებდი — რაც გალე, მით უკეთესი საქართველოსთვის!!!

ჯუმაპირ კირვალიძე, პოლიტოლოგი.

P. S. რუსების, ევრო-ამერიკელების და სინგაპურიზაციაზე „დამაშვრალი“ „ნაცმოძის“ საყურადღებოდ — „საქართველო ქვეყანაა, კუნძულია კი არა...“ — (მუსრან მაჭავარიანი). ჯ. კ.

ალიან-ჩალიანი

წელუკიანა და კაილაშვილი თბილისის პროკურორი ნარაჯინის

საბარტოშვილი იუსტიციის მინისტრმა თვა წულუკიანმა და მთავარმა პროკურორმა არჩილ კბილაშვილიმა თბილისის პროკურატურის თანამშრომლებს ახალი ხელმძღვანელი — მია მწარიაშვილი წარუდგინეს.

იუსტიციის მინისტრმა თბილისის ახალი პროკურორის წარდგენისას მისი წინამორბედის დამსახურებებზე ისაუბრა და მას მადლობა გადაუხადა.

როგორც თვა წულუკიანმა აღნიშნა, დავით კოჭლამაზაშვილიმა ბოლო თვეების განმავლობაში საკმაოდ მძიმე შრომა გასწია და შეძლო, თბილისის პროკურატურა სწორ გზაზე ეტარებინა. სწორედ ამიტომ, თვა წულუკიანის გადაწყვეტილებით, დავით კოჭლამაზაშვილი მუშაობას მთავარი პროკურატურის ცენტრალურ აპარატში გადაგვქვლავს.

სააკაშვილი პარლამენტს არ დაითხოვს, მთავრობას კი თვალი დააღებ

დეპუტატი თინა ხიდაშელი დარწმუნებულია, რომ თუ პარლამენტში საკონსტიტუციო ცვლილებები ვერ გავა, მიხედავად სააკაშვილი აუცილებლად გამოიყენებს კონსტიტუციურ უფლებას — შექმნას მთავრობა პარლამენტთან შეთანხმებლად.

ამასთან, ხიდაშელი დარწმუნებულია იმაშიც, რომ პრეზიდენტი პარლამენტს არ დაითხოვს.

გარდა ამისა, საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთმა ლიდერმა „საზოგადოებრივ მაუწყებელზე“ დავით პაიჭაძის გადაცემაში სტუმრობისას განაცხადა, რომ ინიცირებული საკონსტიტუციო პროექტი პარლამენტში გავა, რადგან არსებობს ძალიან ბევრი ადამიანი, რომლებმაც უზუსტად იციან ცვლილებების გაუსვლელობის სიფაი და ის, თუ რაზეა წამსვლელი მიხილ სააკაშვილი. მათი რაოდენობა კი, ხიდაშელის მონაცემებით, 100-ზე გაცილებით მეტია.

ხიდაშელმა პარლამენტში წარდგენილ საკონსტიტუციო ცვლილებების არსზე ვერცლად ისაუბრა და კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ მისი მიზანი მოსალოდნელი პოლიტიკური კრიზისის თავიდან აცილებაა.

ინტერპრესი

რატომ?

ბატონო ბიძინა, გასული კვირის ბოლოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა ჟურნალისტებთან სატელევიზიო ინტერვიუს დროს განაცხადა, რომ ის სულმოუთქმელად ელოდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეისაგან ლტოლვილთა დაბრუნების შესახებ რეზოლუციის მიღებას. რამდენად შედეგიანი იქნება ასეთი რეზოლუცია?

ლტოლვილთა დაბრუნების შესახებ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა ასამბლეამ საქართველოსთან მიმართებაში ლტოლვილთა დაბრუნების შესახებ მრავალი რეზოლუცია მიიღო, მაგრამ საქმე ადგილიდან არ დაძრულა. პირიქით, მდგომარეობა გაცილებით დამძიმდა.

საქმე შემდეგია. იმის მაგივრად, რომ სააკაშვილს 2008 წლამდე დსთ-დან საქართველო გამოეყვანა და საერთაშორისო სამართლებრივი მექანიზმების ჩართულობა გაეფართოებინა, აფხაზებსა და ოსებთან შიდა სახელმწიფო კონფლიქტის მოსაგვარებლად მშვიდობიანი გზები მოეძია, რუსეთს საქმე გაუადვილა: მან ეროვნული ხელისუფლების მიერ გაუქმებული სამხრეთ ოსეთის ავტონომია აღადგინა და მას ახალგორი მიუერთა, კოდორის ხეობის მოსახლეობაზე შეიარაღებული თავდასხმა მოახდინა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლი სვანები განაიარაღა და აფხაზეთს ზემო კოდორი მიუერთა; „კონსტიტუციური წესრიგის აღდგენის“ საბაბით 2008 წლის 7 აგვისტოს 23 საათსა 35 წუთზე გაცემული ბრძანებით ჩრდილო ქართლის ზონაში შეიარაღებული აგრესიის, კერძოდ, საქართველოს ქალაქ ცხინვალისა და მიმდებარე სოფლების დაბომბვისა და მშვიდობიან მოსახლეობაზე შეიარაღებული თავდასხმით საერთაშორისო კრიმინალური სასამართლოს სტატუსით გათვალისწინებული ომის დანაშაული და ადამიანურობის წინააღმდეგ მიმართული საერთაშორისო დანაშაული ჩაიდინა, რითაც რუსეთს ხელი შეუწყო იმაში, რომ სამხრეთ ოსეთის და აფხაზეთის ოკუპაცია და აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა ელიარეზინა, რასაც საქართველოს ტერიტორიის 20%-ის დაკარგვა მოჰყვა. ყველა ზემოაღნიშნული ფაქტი დადასტურებულია ევროპის კავშირის საგამოძიებო მისიის დასკვნით.

ამრიგად, სააკაშვილმა შიდა სახელმწიფო კონფლიქტი სახელმწიფოთაშორისო, ანუ საერთაშორისო სამართლებრივ კონფლიქტად აქცია, რითაც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პერსპექტივა განუსაზღვრელი ვადით გადასწია, რადგან საერთაშორისო სამართლებრივი კონფლიქტის მოგვარება გაცილებით რთულია, ვიდრე შიდა სახელმწიფო კონფლიქტისა.

ასეთ პირობებში ლტოლვილთა დაბრუნების შესახებ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეისაგან რეზოლუცია ისევ ქალაღმდეგ დარჩება, სასწაული რომც მოხდეს და ლტოლვილთა და იძულებით ადგილნაცვალთა დაბრუნების პროცესი დაიწყოს, რა გარანტიას, რომ რუსეთის საოკუპაციო ჯარი მათ დაცვალოს და მშვიდობიან განსახლებას უზრუნველყოს? არავითარი, რადგან რუსეთმა თავის ისტორიულ ოცნებას ამ ეტაპზე მიაღწია: სააკაშვილის დახმარებით აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი დაიპყრო, და დამიჯრეთ, დე იურედ დროებით აღიარა, რადგან პუტინი და კომანდო ორ-სამ წელიწადში აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს რუსეთის ავტონომიებად აქცევს.

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის სხვა რა გზა არსებობს დღეს, როდესაც 2008 წლის თამამდ არსებულ მდგომარეობასთან შედარებით მდგომარეობა მკვეთრად გაუარესდა?

ჯერ კიდევ 2004 წლის 7 ივნისს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის I კორპუსის ივანე ჯავახიშვილის

დღემდე რატომ არუბათიებს სააკაშვილი ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის 2009 წლის რეზოლუციას?

ჩვენს შაქიტხევებს უპასუხებს საქრთაშორისო საქართველოს პარტიის ექსპერტი, სამართლის დოქტორი, პროფესორი ბიძინა სავანელი

სახელობის აუდიტორიაში ჩემი ინიციატივით შეკრებილმა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და სამედიცინო უნივერსიტეტის 52 პროფესორმა და საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ორმა აკადემიკოსმა პრეზიდენტს და პარლამენტის თავმჯდომარეს მოსთხოვა: „სნგ“-დან გამოსვლა და ლტოლვილთა დაბრუნების საფუძვლით კონფლიქტურ ზონებში სამშვიდობო ძალების ინტერნაციონალიზაცია, კერძოდ, „სნგ“-ს, ანუ ფაქტობრივად რუსეთის ე.წ. სამშვიდობოების ჩანაცვლება გაეროს სამშვიდობოებით, რომელიც დაკომპლექტებული იქნებოდა შეიარაღებული ძალებით საქართველოს არამოსაზღვრე ქვეყნებიდან. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საქართველოს ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის მიერ აფხაზეთთან მიმართებაში ორგანიზებულმა სამეცნიერო კონფერენციამ ამ მიმართვას ერთხმად მხარი დაუჭირა, და სამეცნიერო კონფერენციის პოზიციის შესახებ ინფორმაცია და აღნიშნული მიმართვის შინაარსი გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკამ“ გამოაქვეყნა. ერთადერთი ვინც ამ მოთხოვნას წინ აღუდგა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სააკაშვილის მიერ დანიშნული პრორექტორი ლევან ალექსიძე იყო. თქვენ შემეკითხებით: რატომ?! მე გიპასუხებთ: რატომ და იმიტომ, რომ, როგორც რუსები იტყვიან: „БЫВШИХ НЕ СЫВАЕТ“. მოგვიანებით ხელმოწერები თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლების დამრბევმა და მდევნელმა, დღეს კი ახალი მთავრობის მისი თანასოფლელი ერთი მინისტრის მეოხებით აღზვევებულმა ხუბუამ, აგრეთვე შეგველიამ და ნაჭყებამ, გაითხოვეს.

მონაწილე

როცა ღუმილი მართლაც არ არის ოქრო!

პატივას ვთხოვ ვალერი ასათიანს ამაღნი წლის შეფაფ

2003 წლის 9 მარტს, შენდობის კვირას, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ ბრძანა: „ლოცვაში წერია: არ არს კაცი, რომელიც ცხოვრებს და არა სცოდნოს“. პავლე მოციქული ამბობს: „ცოდვითაგან პირველი მე ვარ“. და მერა მეთქმის? სრულიად საქართველოში, ყოველთა ქართველთაგან ყველაზე ცოდვილი მე ვარ. ამიტომ გთხოვთ, შენდობასა და პატივას ცოდვათა ჩემთა გამო. შემიწოდეთ და მაპატიეთ ჩემი ცოდვით“.

თუ პატრიარქი ამაგებს, რომ ყველაზე ცოდვილია, ჩვენ რაღა გავითმის? სააკაშვილი უცოდველოა, მარტოა თუ შეამჩნიო, მას ძალიან უნდა შეეძინოს, მარტოა თუ შეამჩნიო, მას ძალიან უნდა შეეძინოს, მარტოა თუ შეამჩნიო, მას ძალიან უნდა შეეძინოს.

თითქოს გავიმარჯვეთ. თითქოს ყველაფერი უნდა შეცვლილიყო, მაგრამ მხოლოდ მთავრობა შეიცვალა. ქვემოთ ყველაფერი

თითქმის ისეთივეა. ერთი, რაც ნამდვილად თვალში საცემია – ადამიანებს შიში აღარა აქვთ თვალში. შიში, რომელიც თვალის დასუჭვითავე ვერ მალავდნენ; შიში, რომელიც თილი იყო ამით. იმ წლების შემოქმედთავე შიში არ მოსდით, თუნდაც მხოლოდ ამისთვის ითხოვონ შენდობა. ისინი ამტკიცებენ, რომ არაფერი აქვთ საპატივებელი, დასურულ კარს მიღმა კი ამინსტიანზე ვაჭრობენ. სააკაშვილი ხამაღლა აცხადებს, რომ სიტყვა „ამინსტია“ მისთვის მიუღებელია, თუმცა, საკონსტიტუციო ცვლილებებზე გაჯიუტება სწორედ ამით აიხსნება. „ჩვენ პატივია არ გვჭირდება“, – აცხადებენ ისინი. პატრიარქს სჭირდება, მათ – არა!

პირადად მე იმავე 2003 წელს ვაპატიე მათ, ვინც ტყუილითა და მანიპულირებით ჩაიგდეს ხელისუფლება. ვაპატიე ყველაფერი, რაც დამაბრალეს, მაგრამ მთელი საქართველოს სახელით პატივების უფლება არც მაშინ მქონდა და არც ახლა მაქვს. არც ვინმესთვის მიუხია ამის უფლება ღმერთს.

საზოგადოება ღელავს. „სამართლიანობის აღდგენა“ ყველაზე ხშირად ხსენებულ სიტყვათა შეთანხმებაა. ისინი, ვინც სამართალს 9 წელიწადს აუპატიურებდნენ, შეტევაზე გადმოდიან და ექსკლუზიურ სამართალს

ითხოვენ მხოლოდ საკუთარი კასტისთვის. არადა, ოდნავი სინანულიც რომ შეატყოს მათ საზოგადოებამ, ბევრს აპატიებდა. მაგრამ სინანული არ არის, შენდობა კი, სინანულად არ არსებობს. თუმცა, ისინი შენდობას არ ითხოვენ. ისინი ხელშეუწყებლობას მოითხოვენ.

როგორც იტყვიან – იგრძენი განსხვავება! ადამიანების მორალური ტერორი „რევოლუციონერებმა“ რევოლუციამდე გაცილებით ადრე დაიწყეს. ამის ბევრი მაგალითი იყო. დღეს ის ადამიანები, რომლებმაც 1998 წელს საკონსტიტუციო სასამართლოს წინ კუბოების აქცია გამართეს, სააკაშვილისთვის ზუგდიდში კუბოს დასვენებებს წარმართულ რიტუალს უწოდებენ. არადა, რიტუალურ „მკვლევლობათა“ სიყვარულში სწორედ ისინი არიან შემჩნეული. როდესაც დღევანდელმა ბიზნესის ქომაგმა აკაკი გოგინაშვილმა 2001 წელს ვალერი ასათიანს რიტუალური მკვლევლობა დააბრალა, სულაც არ უდარდა იმაზე, რომ ამით მის შვილს სასიყვარულო განაჩენი გამოუტანა.

მაშინ სახალხო დამცველი ვიყავი. ხმა არ ავიმალე ამ უზნეობის წინააღმდეგ. ვიფიქრე, რომ ამას დამოუკიდებელ მედიანზე თავდასხმად შეაფასებდნენ. ჩავთვალე, რომ სახალხო დამცველი ამაში არ უნდა ჩარეულიყო. სამწუხაროდ, გვიან მივხვდი, რომ ეს ფსევდო-

ლიბერალური დამოკიდებულება ჩემი მხრიდან უზნეობის მდუმარე ნახალისება იყო. მაშინ თავს იმით ვიმშვიდებდი, რომ ბრალდება იმდენად აბსურდული იყო, არავინ დაიჯერებდა. საბედლოდ, ასეც იყო, მაგრამ საკუთარი თავისთვის ამის პატივია არ შემიძლია.

ამ ამბის შემდეგ, როცა ვალერი შემხვდა, ჩემად მხოლოდ ის მითხრა, რომ დუმული ყოველთვის ოქრო არ არის. ეს იყო და ეს.

ჩემს ტხოვრებაში ეს ყველაზე მძიმე შეფასება დღემდე მომყვება და, ალბათ, არც არასოდეს დამტოვებს. ვალერიმ სასამართლოც მოიგო და „რუსთავი 2“-ის გადაცემა „60 წუთიც“ სწორედ იმიტომ დაიხურა, რომ მისთვის ბოდიში არ მოეხდა.

მის აპტირებს კი „რემოლუსიის“ შეფაფ ალბერტ უპატონოვა და უნახავს და არც სანდრო გიბგვლიანის რიტუალური მკვლევლობა.

ფრთხილად ვიყო, როცა ეს არსებები დამოუკიდებელ მედიასა და ადამიანის უფლებებზე ლაპარაკობენ. სინამდვილეში ეს ცნებები მათთვის მხოლოდ თავდასხმის იარაღი და ხელშეუწყებლობის გარანტიია. როგორ ეპყრობოდნენ ისინი ხელისუფლებაში ყოფნისას ადამიანებს და მედიას, ჯერაც კარგად გვახსოვს.

პატივებს თუ არა მათ საქართველო? არ ვიცი. მე მხოლოდ ის ვიცი, რომ ამდენი წლის შემდეგ შენდობა უნდა ვთხოვო ვალერი ასათიანს. შენდობის კვირა, ვალერი, მაპატიე!

ნანა დევიდარიანი

აკადემია სვალ

ტიმონის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი; 1959-2012 წლებში მუშაობდა კირიაკ ზაგრაივის სახელობის სამშენებლო მექანიკისა და სეისმომედიკის ინსტიტუტში, სადაც დირექტორიც გახლდათ 15 წლის მანძილზე (1990-2005); ინსტიტუტის გაუქმების შემდეგ (2012 წლიდან) სმეა-ის აკადემიკოს საბჭოსთან არსებული „ბუნებრივი კატასტროფების სამეცნიერო პრობლემების შემსწავლელი კომისიის“ წევრი უფლები მდივანია.

აკადემიკოსობის კანდიდატი: გურამ გაბრიჩიკა

შემიძლია თბილისის სპორტის სასახლის გუმბათის დამონტაჟების დასახელება (როცა, მოგვიანებით, მონტაჟის პროცესში გუმბათში დაბეჭდვის ფორმირების მანამდე უცნობი სურათი დაევადგინე); ენგურის თაღოვანი კაშხლის პროექტირება და აგების წლების გახსენება (როცა გამოვავლინე ახალი, ეგრეთ წოდებული „წყალსაცავის ეფექტი“, კაშხალში დაბეჭდულ-დეფორმირებულ მდგომარეობაზე ტრადიციული წარმოდგენის შემცველი).

გამოქვეყნებული აქვს 140-ზე მეტი მეცნიერული შრომა, დაკავშირებული სამშენებლო სფეროსთან, რომელთაგან ზოგიერთი ეხება მექანიკის ფუნდამენტურ საკითხებსაც. არის აკადემიკოს კირიაკ ზაგრაივის სახელობის სააკადემიო პრემიის ლაურეატი, მისსავე მონაწილე თვლის თავს.

„წყალსაცავის ეფექტი“, კაშხალში დაბეჭდულ-დეფორმირებულ მდგომარეობაზე ტრადიციული წარმოდგენის შემცველი. გავისხენებ აგრეთვე 1991 წლის რაჭის დამანგრეველ მიწისძვრას. მაშინ სახელმწიფო კომისიის წევრი გახლდით და ვმონაწილეობდით დაზარალებულ რეგიონებში აღდგენითი სამუშაოების სტრატეგიის შემუშავებასა და რეალიზაციაში.

მათი განვითარების, გადაწყვეტის შესაძლებლობებსა და აუცილებლობაზე. ასე მოპოვებული მასალა გაიფილტრება, რალაცა დაემატება, სისტემურად და ორგანიზაციულად დალაგდება და ამ სახით მიენოვება საზოგადოებასაც და ხელისუფლებასაც. ოლონ ვინ გააკეთებს ამას, ვინ იქნება შემფასებელი თუ დამლაგებელი? ვეთანხმები იმ მოსაზრებას, რომ დღეს ეს ძალუძს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიას, უფრო სწორად აკადემიის იმ ნაწილს, რომელიც გადაურჩა (თუ აკადემიის ხელმძღვანელობამ გადაარჩინა) სასტიკ შემოტევას.

სასარგებლო და საჭიროცაა ამ პროცესში უცხოელ სპეციალისტთა ჩართვა – მათ ჩვენზე კარგად უწყიან, როგორ უნდა ქვეყნის ბიუჯეტზე რეფორმების მორგება, პროფესურასა და სტუდენტთა რაოდენობას შორის ფარდობა და სხვა; რაც შეეხება სამეცნიერო პრობლემის, მაგალითად, სეისმომედიკაში მშენებლობის თეორიული და იდეოლოგიური საფუძვლებისა და ამ მიმართულებით საჭირო კვლევის შეფასებას, საზღვარგარეთელ მეცნიერებს ჩვენ ისეთ სიღრმისეულ პლასტებზე მივუთითებთ, რომლებზეც არც კი უფიქრიათ.

სწორედ ამიტომ, ხელისუფლება უნდა გვენდოს და ჩავაბას მეცნიერების რეფორმირების უდიდეს ეროვნულ საქმეში. პასუხისმგებლობა მხოლოდ ჩვენ გვაკისრია. მთავრობამ უნდა გაგვამხნევოს, შექაბილი გვჭირდება და არა დამცირება, დათრგუნვა თუ იგნორირება.

ბატონო გურამ, პროფესორის მიღმა თქვენს გატაცებებს რომ არ გაგვანდობთ?

მიყვარს ნიგნი, მხატვრული ლიტერატურა, პოეზია, მუსიკა. ცოტას პიანინოზე ვაბრაახუნებ, ცოტას გიტარას ვანვალე, ცოტას სიმღერებსაც ვთხზავ...

თუმცა, „ჩემთვის ვაჩხაკუნებ, სანატრელო“, მურმან ლებანიძისა არ იყოს.

თქვენს მასწავლებელს კირიაკ ზაგრაივს როგორ გაისვენებდით?

როგორც დიდ სწავლულსა და ბრძენ კაცს. საშუალო სიმალეზე იფრინებო, გვემოდკრავდა: ჩვენი დარგი გამოყენებითი ხასიათისაა, ამიტომ ნურც ძალიან ზემოთ ახვალთ, პრაქტიკას რომ არ მოსწყდეთ, ფორმულებში არ გაიბლანდოთ, და ნურც ძალიან ქვემოთ დაეშვებით, რომ ფუნდამენტურ მეცნიერულ საფუძვლებს არ დაშორდეთო; თან ცისა იყავით, თან მიწისაო!..

ტრაგიკულად დაღუპული აკადემიკოსი მერაბ ალექსიძე უნდა მოვიგონო, მათემატიკოსი, აბსტრაქტული ცნებებით მოაზროვნე, მაგრამ საოცარი ინჟინრული ალღოს მქონე და ყველაფრის უცბად მიმხვედრი. ფიზიკურად ვგრძნობდი, როგორ შედიოდა მასში, მზერაგამახვილებულში, ახალი ცოდნა. ბევრი რამ მომცა მერაბთან მეგობრულმა და საქმიანმა ურთიერთობებმა...

ბოლო, ოჯახიც წარმოგიდგინეთ, თუ შეიძლება...

მყავს მეუღლე, ორი შვილი, ექვსი შვილიშვილი... მეუღლე ირა იზაშვილი, სპეციალობით ინჟინერ-ჰიდროტექნიკოსი, მაგიდის ჩოგბურთში საქართველოს ათგზის ჩემპიონი იყო და საკავშირო ნაკრებშიც შედიოდა... ინსტიტუტში ერთად ვმუშაობდით; დირექტორი რომ გავხდი და შტატების შემცირება მომთხოვეს, სხვას ვერ გავუბედე, ირა გავანთავისუფლე და მივაჯაჭვე ოჯახს, – მურმან ლებანიძის ერთი ლექსის თანახმად, „დილეგს“... ჩვენი უფროსი ვაჟი კონსტანტინე, განათლებით ინჟინერ-მშენებელი, უძრავი ქონების საერთაშორისო ექსპერტი; უმცროსი მიხეილი ცნობილი ოფთალმოლოგია.

...იმ ექვსი შვილიშვილისათვის მისურვებია უკეთესი სამშობლოს ქონა და აკადემიკოსი ბაბუის ყოლა.

ლუკა გორგიჯი

სკანდალური ინტერვიუ

ოქრუაშვილის რეაბილიტაციის მსდელობა ალასანიას ხარჯზე

თბილისის ყოფილი მინისტრმა ირაკლი ოქრუაშვილმა გადაცემა „ღია ეთერში“ განაცხადა, რომ მას საფრანგეთში უკანონოდ უსმენდნენ.

ოქრუაშვილის ინტერვიუ იმით იყო საინტერესო, რომ მან ორ ძირითად თემაზე ისაუბრა. ერთი იყო უკანონო მოსმენები თავდაცვის სამინისტროდან, ხოლო მეორე – პრეზიდენტი სააკაშვილი რამდენიმე მინისტრის დათხოვნას აპირებდა. დანარჩენ საქმეებთან დაკავშირებით, რომლებზეც საზოგადოებაში ოქრუაშვილთან კითხვები არსებობს, თავდაცვის ყოფილი მინისტრმა არაფერი თქვა და განმარტა, რომ ამ საქმეებზე გამოძიება მიმდინარეობს და უკეთესი იქნება, საზოგადოება პროკურატურის მიერ გაკეთებულ დასკვნებს თუ დაელოდებოდნენ. ასე უპასუხა მან ყოფილი პრემიერის ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალებასთან დაკავშირებით ჟურნალისტის მიერ დასმულ კითხვას. ხოლო კიდევ ერთ საქმეზე, რომელთან დაკავშირებითაც ოქრუაშვილის მიმართ კითხვები და ეჭვები არსებობს, კერძოდ, ბუტა რობაქიძის საქმეზე (რომლის მკვლელობის დროსაც ოქრუაშვილი შინაგან საქმეთა მინისტრი იყო), ოქრუაშვილმა განმარტა, რომ მომხდართან დაკავშირებით საქმის კურსში არ იყო და არც ის იცის, შემთხვევის აღდგენაზე იარაღები იყო თუ არა. ამის დასადასტურებლად თავდაცვის ყოფილი მინისტრმა პროკურატურას თავისი სიცრუის დეტექტორის საშუალებით დაკითხვა შესთავაზა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ანუ იმის გათვალისწინებით, რომ ირაკლი ოქრუაშვილმა ამ ინტერვიუში მხოლოდ იმ საკითხებზე ისაუბრა, რომელთა გახმაურებაც თავდაცურდა, ხოლო საზოგადოებისთვის საინტერესო კითხვებს პრაქტიკულად არ უპასუხა, რჩება შთაბეჭდილება, რომ იგი სწორედ ამ მიზნით ესაუბრა ჟურნალისტ ვახო სანაიას, რომ გარკვეული თემები თვითონ „აენია“.

ალსანიანისა, რომ უკანონო მოსმენებთან დაკავშირებით ირაკლი ოქრუაშვილის მიერ გაკეთებულ განცხადებას მაშინვე უპასუხა საქართველოს მთავარმა პროკურორმა არჩილ კვიციანი. გადაცემა „მთავარ კითხვაში“ ამ თემაზე საუბრისას მან აღნიშნა, რომ „თუ მისი მხრიდან ამჟამინდელ მდგომარეობაზე საუბარი, მისი განცხადება შეუსაბამოა. ახალი ხელისუფლების პირობებში უკანონო მოსმენა ვირუსების მემუბრით არ მიმდინარეობს და შესაბამისად, თუ მისი განცხადება

11 ნოემბრით. თუ ეს ყველაფერი მომჩვენდა და სინამდვილეს არ შეესაბამება, მთავარ პროკურატურას ვთხოვ, გამოაქვეყნოს ჩემი დაკითხვის ოქმი, რაც ნათელს მოკლავს ყველაფერს“.

ექსპერტი პოლიტიკურ საკითხებში ვანო მაჭავარიანი ოქრუაშვილის ამ განცხადების მოსმენის შემდეგ აცხადებს, რომ ირაკლი ოქრუაშვილი თავად პრობლემური ფიგურაა გამოძინარე იქიდან, რომ არსებობს მის მიმართ კითხვები, რომლებიც მისი როგორც შინაგან საქმეთა, ასევე თავდაცვის მინისტრობის პერიოდს ეხება. ამიტომ, ვინაიდან მის მიმართ ეს კითხვები არსებობს, მაჭავარიანის აზრით, ოქრუაშვილი ამ თემებიდან ყურადღების გადატანას ცდილობს.

კითხვაზე, რატომ შეიძლება ჰქონდეს ოქრუაშვილს ალასანიასთან დაუმთავრებელი ანგარიში, ვანო მაჭავარიანი პასუხობს, რომ ირაკლი ოქრუაშვილს კარგი ურთიერთობა არ ჰქონდა არავისთან, გარდა საკუთარი ოჯახის წევრებისა და რამდენიმე მეგობრისა. ამიტომ, მაჭავარიანის თქმით, თუკი ოქრუაშვილს ალასანიასთან არ ჰქონდა კარგი ურთიერთობა, ეს გასაკვირი არ იქნებოდა, თუმცა აქვე განმარტავს, რომ მათი ურთიერთობის დეტალები არ იცის.

მან არ იცის, ვის სჭირდება ირაკლი ოქრუაშვილის რეაბილიტაცია და რატომ იქცევს იგი ამხელა ყურადღებას. მაჭავარიანი ვარაუდობს, რომ შეიძლება ეს მედიის დამსახურებაა, რომელიც ცდილობს, ოქრუაშვილისგან წინა ხელისუფლებასთან დაკავშირებით რაიმე ინფორმაცია მიიღოს.

ბოლო საუბარი, რომელიც წარმოგვედგინა ორივეს, დათარიღებული გახლდათ 2012 წლის

ინფორმაცია

ქონებაჩამორთმეული ბიზნესმენის სასამართლო განაცხადი

საქართველოს ეკონომიკის მინისტრი გიორგი კვიციანიშვილი ბიზნესმენების იმ ნაწილს გამოემხმურა, რომლებიც აცხადებენ, რომ წინა ხელისუფლების პირობებში მათ ქონება ჩამოართვეს. გიორგი კვიციანიშვილი ურნალისტებთან საუბრისას აღნიშნა, რომ მას ესმის იმ ადამიანების, ვინც დანაშაულებს ჩამოართვეს ან აჩუქებინეს. კვიციანიშვილის განმარტებით, 4 თვის განმავლობაში მისი სამუშაო დროის უდიდესი ნაწილი აღნიშნული პრობლემების მოგვარებას ეთმობა. თუმცა, მანვე განაცხადა, რომ საინისტროს სასამართლოს გადაწყვეტილების შეცვლის უფლება არ აქვს. მისივე განცხადებით, მომავალში იუსტიციის სამინისტროს ვეგდით შექმნილი კომისია სასამართლოს განაჩენებს განიხილავს.

წარდგენა

მეზობანაში მიმდინარე პროცესები იმედს იძლევა, რომ საქართველოში დამკვიდრდება ადამიანის თავისუფალი შრომისა და საქმიანობის გარანტიები. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში არსებობენ ადამიანის უფლებათა დამცველი არასამთავრობო ორგანიზაციები, დღემდე თითოეულ ჩამოსათვლელი არიან ისეთი, რომლებიც სოციალურ-ეკონომიკური და შრომითი უფლებების დაცვაზე იქნებიან ორიენტირებულნი. ჩვენი ორგანიზაცია სწორედ ამ საკითხებზე იმუშავებს, რითაც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში სოციალური სამართლიანობის დამკვიდრებას.

2006 წელს პარლამენტმა მიიღო უპრეცედენტო შრომის კოდექსი, რომელიც მთლიანად დამსაქმებლების ინტერესებზე იყო ორიენტირებული, რაც ხელისუფლებამ იმით ახსნა, რომ კოდექსი ხელს შეუწყობდა ინვესტიციების მოზიდვას და ბიზნესის გააქტიურებას.

მიღებულმა შრომის კოდექსმა სერიოზული ზიანი მიაყენა დაქირავებულ მუშაკებს და ისინი სრულიად უფლებო გახდა, შრომის ურთიერთობების საკითხებში საქართველო დააბრუნა ფეოდალურ ხანაში.

უზნობის მწვერვალად შეიძლება შეფასდეს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის 1 „დ“ პუნქტის ჩანაწერი, რომელიც დამსაქმებელს აძლევს შრომითი ხელშეკრულების მოშლის უფლებას ყოველდღე და უსაბუთოდ.

ამას გარდა, ქვეყანაში გაუქმდა რამდენიმე ინსტიტუტი – დასაქმების სახელმწიფო სამსახური, შრომის ინსპექცია, მთლიანად იგნორირებულია სამუშაო ადგილებზე შრომის უსაფრთხოების საკითხები, უგულვებელყოფილია უმუშევართა სოციალური დაცვის გარანტიები.

საქართველოს შრომის კანონმდებლობამ მკვეთრად ნეგატიური შეფასება მიიღო შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციისა და ევროკავშირისაგან. აღნიშნული კანონი უარყოფითად შეფასდა აშშ-ის სახელმწიფო დეიანმა.

ასეთი საკანონმდებლო ბაზის პირობებში ქვეყანის შიგნით მისი კრიტიკა და სოციალური საკითხების წინ წამოწევა ლამის ანტისახელმწიფოებრივ მოქმედებად აღიქმებოდა. დასაქმებულთა სამართლიანი საპროტესტო გამოსვლები

ვის ერგება „დოქსოპულოს მედალი“?

ახლახან დაფუძნდა ახალი არასამთავრობო ორგანიზაცია „სოციალური და შრომითი უფლებების დაცვის ცენტრი“. რა მიზნებს ისახავს იგი?

ბი კი მთავრდებოდა საპროტესტო აქციის მონაწილეთა დაშინებით, დარბევით და დაკავებითაც.

1 ოქტომბრის შემდეგ დასაქმებულებს გაუჩნდათ საზოგადოებაში სამართლიანობის დამკვიდრების იმედი და აქტიურად დაიწყო საპროტესტო აქციები მოძალადე დამსაქმებელთა წინააღმდეგ.

საზოგადოებაში დემოკრატიული ღირებულებების განვითარებასთან ერთად, იზრდებოდა შრომითი კონფლიქტების მონესრიგების აუცილებლობაც, რაც გულისხმობს მედიაციის ინსტიტუტის ჩამოყალიბების აუცილებლობას.

სხვა ფაქტორებთან ერთად ამითაცაა განპირობებული ჩვენი არასამთავრობო ორგანიზაციის შექმნა.

ორგანიზაცია ძირითადად იმუშავებს შემდეგ საკითხებზე:

- დაქირავებულთა სოციალურ-შრომითი უფლებების დაცვა;
- შრომის უსაფრთხოების პირობების

დაცვა და კონსულტაციები დამსაქმებელთა და დასაქმებულთათვის;

– შრომითი დავების შემთხვევაში მედიატორული საქმიანობა;

– უმუშევართათვის პროფორიენტაციის, გადამზადების და დასაქმების პროგრამების განხორციელება.

– მონიტორინგის განხორციელება ორგანიზაციებისა და საწარმოებში სოციალურ-ეკონომიკური და შრომითი უფლებების დარღვევების საკითხებზე;

– რეკომენდაციების და წინადადებების შემუშავება ქვეყანაში მოქმედი საკანონმდებლო და ნორმატიული ბაზის გაუმჯობესებისა და საერთაშორისო ნორმების დასაწინააღმდეგ;

– რეკომენდაციებისა და წინადადებების მოზადება სოციალურ-ეკონომიკური პოლიტიკის საკითხებზე და სხვ.

ჩვენი ინტერესების სფეროში შედის აგრეთვე მოსახლეობის შემოსავლებისა და შრომის ანაზღაურების სახელმწიფო რეგულირების, კერძოდ მინიმალურ

სკანდალური ინტერვიუ

ოქრუაშვილის რეაბილიტაციის მსდელობა ალასანიას ხარჯზე

(გაზთა გვერდიდან) მეორე თემა, რომელზეც ირაკლი ოქრუაშვილმა სატელევიზიო ინტერვიუში აქცენტი გააკეთა, იყო ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები. კითხვაზე, ხომ არ აპირებს მიხეილ სააკაშვილი, რომ მთავრობა და პარლამენტი დაითხოვოს, თავდაცვის ყოფილი მინისტრმა უპასუხა, რომ იგი ამას არ გააკეთებს, რადგან იცის, რომ ახალი საპარლამენტო არჩევნების დანიშვნის შემთხვევაში ხმათა იმ ოდენობას ვერ მიიღებს, რაც „ნაციონალურ მოძრაობას“ ახლა აქვს, მაგრამ ამავე დროს განაცხადა, რომ პრეზიდენტი რამდენიმე მინისტრის გადაყენებას და მათ ადგილას მისთვის სასურველი მინისტრების დანიშვნას გეგმავს. ოქრუაშვილმა განაცხადა, რომ სააკაშვილი თვაწულუკიანის, ირაკლი ღარიბაშვილის და შესაძლოა, მაია ფანჯიკიძის დათხოვნას გეგმავს. იმის გასარკვევად, აქვს თუ არა უფლება პრეზიდენტს, რომ რამდენიმე მინისტრი დაითხოვოს და მათ ადგილას თავისთვის სასურველი კანდიდატები დანიშნოს, კონსტიტუციონალისტი ირაკლი კობახიძეს ვესაუბრეთ. მისი განმარტებით, პრეზიდენტს

აქვს უფლება, გადააყენოს მთავრობა, ან მხოლოდ ძალოვანი მინისტრები – შინაგან საქმეთა, თავდაცვის და იუსტიციის მინისტრები. ამდენად, სააკაშვილს ან მთელი მთავრობის, ან სამი ძალოვანი მინისტრიდან სამივეს, ან თუნდაც ორის გადაყენება შეუძლია. რაც შეეხება დანარჩენ მინისტრებს, კობახიძის განცხადებით, თუკი პრეზიდენტი მთავრობას არ დაითხოვს და მხოლოდ ძალოვან მინისტრებს გადააყენებს, მას სხვა მინისტრების გადაყენების უფლება არ აქვს. ასევე ძალოვან მინისტრებად მისთვის სასურველი კანდიდატების დანიშვნის უფლებაც არ აქვს. მისი თქმით, შესაბამისად, პრეზიდენტი ძალოვან მინისტრებს ვერ დანიშნავს. მას მხოლოდ ის შეუძლია, რომ პრემიერის მიერ წარმოდგენილი კანდიდატურები დაბლოკოს. საინტერესოა ისიც, რომ ირაკლი ოქრუაშვილი არის იურისტი და როდესაც სატელევიზიო ეთერში ასეთ მნიშვნელოვან განცხადებას აკეთებს, მას ალბათ, უნდა სცოდნოდ, რომ პრეზიდენტს შესაბამისი უფლებამოსილება არ აქვს. ირაკლი კობახიძე ამბობს, რომ აქ ვერ ვართ

ანტზე შეიძლება ვიფიქროთ. ერთია ის, რომ შესაძლოა, ოქრუაშვილს გამორჩა, რომ პრეზიდენტის საგარეო საქმეთა მინისტრის გადაყენების უფლება არ აქვს, ხოლო ძალოვანი მინისტრების დათხოვნის შემთხვევაში მისთვის სასურველ კანდიდატებს ვერ დანიშნავს. მეორე ვარიანტი კი ის არის, რომ შესაძლოა, მას ასეთი განცხადებების გაკეთებისას გარკვეული პოლიტიკური მოტივი ამოძრავებდა, ანუ შეიძლება მან ეს იცოდეს, მაგრამ ასეთი განცხადების გაკეთება აწყობდა. კონსტიტუციონალისტი ვერც ერთ ვარიანტს ვერ გამოირიცხავს. და ბოლოს, რაც შეეხება ირაკლი ალასანიას უწყების მიმართ უკანონო მოსმენებთან დაკავშირებით წაყენებულ ბრალდებებს, თავად თავდაცვის მინისტრი და მისი პრესსპიკერი საქართველოში არ იმყოფებიან და ამიტომ მათთან დაკავშირება ვერ მოხერხდა, თუმცა for.ge კომენტარისთვის ალასანიას გუნდის წევრს, დეპუტატ ზურაბ აბაშიძეს დაუკავშირდა. აბაშიძე ამბობს, რომ ირაკლი ოქრუაშვილის განცხადებებზე სერიოზულად რეაგირება საჭირო არ არის.

ენო ულენტი

ალიან-ჩალიანი

ვინ დაუშავა დაზარალებულ მოქალაქეს საყოფაცხოვრებო გეგმისა?

ბოლო 2008 წლის ომის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისთვის განკუთვნილი დიდი რაოდენობის საყოფაცხოვრებო ტექნიკა აღმოაჩინეს. როგორც „ინტერპრესნიუსის“ კორესპონდენტი გორიდან იუნყება, ადგილობრივი ხელისუფლებისა და ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს წარმომადგენლებმა რამდენიმე საასწრობზე ფართს მიაკვლიეს, სადაც მაცივრები, ტელევიზორები, გაზქურები და საყოფაცხოვრებო ავეჯი ინახებოდა. ტექნიკის დიდი ნაწილი წლების განმავლობაში არასათანადო პირობებში შენახვის გამო, მწყობრიდან გამოსულა.

გორის გამგებლის პაპუნა კობერიძის განცხადებით, ომის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობა რთულ პირობებში ცხოვრობს. მათ უმრავლესობას საყოფაცხოვრებო ტექნიკა არ გააჩნია და აღმოჩენილი ტვირთით საგამოძიებო უწყებები უნდა დაინტერესდნენ.

იპოვნეს საიღველო სარკაზმი

ბორის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლეში დღემდე უცნობი სარდაფები აღმოაჩინეს. როგორც „ინტერპრესნიუსის“ რეგიონული კორესპონდენტი გორიდან იუნყება, ამის შესახებ მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლის დირექტორმა ლესო ვალიაურმა განაცხადა. – ჩემივე თანამშრომლებისგან ცნობილი გახდა, რომ აღნიშნული სარდაფების გასაღები არაოფიციალურად პოლიციის თანამშრომლებს ჰქონდათ გადაცემული. უკვე ცნობილია ისიც, რომ პერიოდულად აღნიშნულ სარდაფებში გაურკვეველი პირობი შედიოდნენ. ვეჭვობთ, რომ გასული წლის გაზაფხულიდან ოქტომბრამდე ამ სარდაფებს საეჭვო დანიშნულებით იყენებდნენ. გასაღები დღემდე დაბრუნებული არ არის, – განაცხადა ვალიაურმა და აღნიშნა, რომ ამ ფაქტზე პროკურატურას უკვე მიმართა.

ინტერპრესი

გამოცვა

გამომცემელ-ბა „უნივერსალმა“ ამ დღეებში მეტად საყურადღებო წიგნი მიაწოდა მკითხველს: კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტისა და საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის გრიფით გამოვიდა სამართლის დოქტორის ევა გოცირიძის წიგნი: „იმპიჩმენტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში: კონსტიტუციური დილემა“. წიგნის რედაქტორი და ერთ-ერთი შესავალი წერილის ავტორი გახლავთ საერთაშორისო საპატრიარქოს უნივერსიტეტის პროფესორი ლეიპზინგის უნივერსიტეტის პროფესორების რეზინდენის დიმიტრი მ. პაპაშვილისა და სამართლის სკოლის დეკანის ჯეიმს პ. რეინსონის შეფასებები.

წინასიტყვაობაში ვკითხულობთ: „ჩვენ განვიხილეთ ქ-ნი ევა გოცირიძის სადისერტაციო ნაშრომი — „იმპიჩმენტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში: კონსტიტუციური დილემა“. ასეთი ნაშრომის შექმნა მეცნიერის მიერ, რომელიც ამერიკული სამართლებრივი სივრცის გარეთ მოღვაწეობს, მართლაც რომ, შთაბეჭდავი...“

ქ-ნმა ევამ ამერიკული იმპიჩმენტის პრობლემატიკა კლასიკურად დაამუშავა. ამავე დროს სხვადასხვა კონსტიტუციურ საკითხებზე მსჯელობისას იგი ახლებურ პოზიციებს აყალიბებს. ჩვენ აღფრთოვანებული ვართ მისი ანალიტიკური შესაძლებლობებითა და შეუვალ ლოგიკური მსჯელობებით, რასაც ის თავისი პოზიციების დასაბუთებისთვის იყენებს. ჩვენზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა არა მარტო ნაშრომის მოცულობამ, არამედ, რაც მთავარია, მისმა ხარისხმა. ქ-ნი ევა გოცირიძე განსაკუთრებით აკადემიური ყაიფის დახვეწილი მეცნიერი, მომნიბლავი და გულისხმიერი კოლეგა. მან თავისი ქვეყნის, საქართველოს შეუდარებელი დესპანობა გასწია ამერიკის შეერთებულ შტატებში... ჩვენ უინის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კვლავაც ხალხით შევგებებით ქართველ წარმომადგენლებს“.

სამართლის დოქტორი ევა გოცირიძე თავის ახალ ნაშრომში — „იმპიჩმენტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში: კონსტიტუციური დილემა“ — სრულ წარმოდგენას გვიქმნის იმპიჩმენტზე. ვინაიდან ჩვენს სინამდვილეშიც გახმაურდა თემა — პრეზიდენტ სააკაშვილის იმპიჩმენტის თაობაზე, შევეცადებით, წიგნის დახმარებით ავსაწათ ის ზოგადი თავისებურებანი, რაც ამ პროცესს ახასიათებს. მართალია, დეპუტატების უმრავლესობა დღეს მიზანშეწონილად არ მიიჩნევს იმპიჩმენტის გზით პრეზიდენტის გადაყენებას, არიან ადამიანები, რომლებიც ამ იდეას დღემდე ლობირებენ და ის ყველაზე მარტივი და სამართლიან პროცედურად მიიჩნევიან.

როგორც წიგნის წინასიტყვაობაში ქალბატონი ევა გოცირიძე წერს, იმპიჩმენტი მე-14 საუკუნის ინგლისიდან იღებს სათავეს, თუმცა, თვით იმპიჩმენტის იდეა კიდევ უფრო ძველია. იმპიჩმენტის მეცნიერული პრობლემატიკის კვლევა განსაკუთრებით მას შემდეგ გახდა აქტუალური, რაც საქართველოს კონსტიტუციამ იმპიჩმენტის გზით ხელი-

რა მიზანს ისახავს იმპიჩმენტი?

სამართლის დოქტორის ევა გოცირიძის ახალი წიგნი - „იმპიჩმენტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში: კონსტიტუციური დილემა“

სუფლების უმაღლეს თანამდებობის პირთა გადაყენების წესი შემოიღო.

ტერმინი „იმპიჩმენტი“ (impeachment) წარმოდგება ინგლისური სიტყვიდან impede (წინააღმდეგობის განწევა, ხელის შეშლა, დაკავება), რომლის ეტიმოლოგია, თავის მხრივ, ეფუძნება ლათინურ სიტყვა empecher (თავიდან აცილება). იმპიჩმენტის არსს მისი მიზანდასახულობა განსაზღვრავს, რაც, თავის მხრივ, ხელი-სუფლების მიზნებით არის ნაკარნახევი. საზოგადოდ, იმპიჩმენტის მექანიზმის ჩამოყალიბება განპირობებულია ხელისუფლების განშტოებათა შორის შარმონიზაციის საჭიროებით. იმპიჩმენტი ასრულებს საკანონმდებლო ხელი-სუფლების მიერ აღმასრულებელ და სამართლო ხელისუფლებათა გაკონტროლებასა და მათზე ზემოქმედების ფუნქციას: წარმოადგენს უმთავრეს დამაბალანსებელ მექანიზმს საპრეზიდენტო ვეტოსა და სასამართლო კონტროლის საპასუხოდ. ამიტომ იმპიჩმენტის მიზანი იგივეა, რაც ხელისუფლების განაწილების მიზანი. რადგან ხელისუფლების განაწილება არის სისტემა, შექმნილი იმისთვის, რომ „არც ერთ განშტოებას არ შეეძლოს ზედმეტი ძალაუფლების მოპოვება ან ინდივიდუალურ თავისუფლებათა ხელყოფა“. იმპიჩმენტის მექანიზმის არსი ამ გენიალური მიზნით არის ნაკარნახევი.

როგორც ქალბატონი ევა აღნიშნავს, იმპიჩმენტისთვის პოლიტიკური ხასიათი ორგანულია, თანდაყოლილია. ამ გარე-მოგებაზე მეტყველებს ის ფაქტი, რომ იმპიჩმენტის საფუძვლები ყველგან და ყოველთვის — ინგლისშიც, კოლონიურ შტატებშიც და რესპუბლიკურ ამერიკაში იყო და არის პოლიტიკური მნიშვნელობის დარღვევა — არა ნებისმიერი დანაშაული ან სხვა (თუნდაც სერიოზული) დარღვევა, არამედ სახელმწიფოსა და მისი კონსტიტუციის წინააღმდეგ მიმართული ისეთი ქმედება, რომელიც „საერთო სიკეთეს ხელყოფს“. საქმე ისაა, რომ იმპიჩმენტის საფუძვლების განსაზღვრისას გამოყენებული ტერმინოლოგია, ფაქტობრივად, სისხლისსამართლებრივია: მაგრამ, მათში ჩვეულებრივი სისხლისსამართლებრივი გაგება კი არ იგულისხმება, არამედ — პოლიტიკური.

აშშ-ს სენატში სულ 15 იმპიჩმენტის პროცესი შედგა. მათ შორის 12 — ფედერალურ მოსამართლეთა მიმართ; 2 — აშშ-ს პრეზიდენტების — ენდრიუ ჯონსონისა (1867-1868 წლები) და ბილ ქლინტონის (1999 წელი) მიმართ. იმპიჩმენტის საქმე

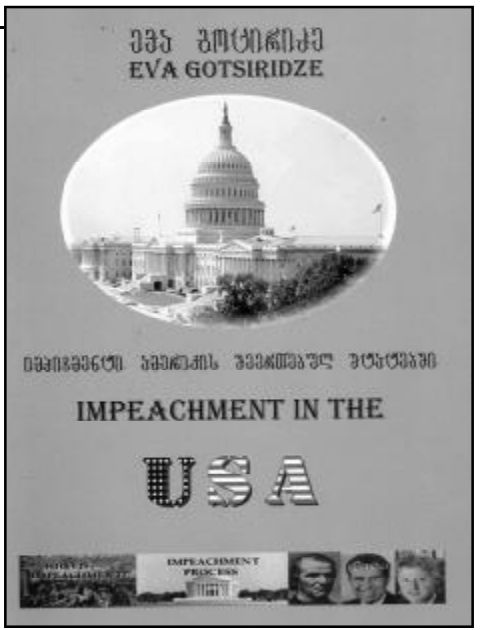
აღძრული იყო პრეზიდენტ რიჩარდ ნიქსონის მიმართაც (1974 წელი), მაგრამ ის მანამდე გადადგა, სანამ ბრალს ოფიციალურად წაუყენებდნენ. აშშ-ს ისტორიაში არ ყოფილა შემთხვევა, რომ კონგრესის იმპიჩმენტის უფლება ბოროტად გამოეყენებინა, ან რაიმე უხეში დარღვევა ჩაედინა. ფაქტურად შემთხვევა ის იქნებოდა, რომ ყოფილიყო შემთხვევა კორუმპირებული პირის თანამდებობაზე დარჩენილიყო გადაყენების კონსტიტუციური მექანიზმის უუნარობის გამო...

როგორია იმპიჩმენტის ქართული კონსტიტუციური მექანიზმი?

საქართველოში 1995 წლის კონსტიტუციამ დააფუძნა იმპიჩმენტის გზით პრეზიდენტისა და აღმასრულებელი ხელისუფლების სხვა მაღალი თანამდებობის პირების თანამდებობიდან გადაყენების წესი. იგი უშუალოდ უკავშირდება ამ კონსტიტუციით საპრეზიდენტო რესპუბლიკის მმართველობის შემოღებას, რამდენადაც იმპიჩმენტი სწორედ ამ მართველობის ამ მიხედვით მისადაგება.

მუსლი 75 პუნქტი 2: „პრეზიდენტის მიერ კონსტიტუციის დარღვევის ან მის ქმედებაში დანაშაულის შემადგენლობის ნიშნების არსებობის შემთხვევაში პარლამენტს შეუძლია კონსტიტუციის 63-ე მუხლითა და კანონით დადგენილი წესით თანამდებობიდან გადააყენოს პრეზიდენტი“.

იმპიჩმენტის მექანიზმი საქართველოში პრაქტიკულად ჯერ არ აუმოქმედებიათ. წიგნის ავტორის აზრით, ეს ან საკუთრივ იმპიჩმენტის მექანიზმის მოდელის არაეფექტიანობით შეიძლება აიხსნას, ან — საკუთრივ პარლამენტართა შორის შესაბამისი პოლიტიკური ნების არარსებობით, მათი პოლიტიკური მოუზადებლობითა და უუნარობით, საზოგადოების წინაშე პოლიტიკური პასუხისმგებლობის დაბალი ხარისხით, ან — ყველა ამ საფუძვლით ერთდროულად. ის ფაქტი, რომ იმპიჩმენტის მექანიზმი, ხელისუფლებაში ფესვგადგმული კორუფციის (მათ შორის ელიტური კორუფციის) თუ სხვა სახელისუფლო დანაშაულის მიუხედავად, 1995 წლიდან მოყოლებული დღემდე, ჯერ არ გამოუყენებია საქართველოს პარლამენტს ხელისუფლებისგან შეუფერებელ პირთა ჩამოსაცილებლად, უკვე პირდაპირ დადასტურება იმ გარემოებისა, რომ დემოკრატიული ინსტიტუტების (მათ შორის, იმპიჩმენტის) არსებობა სრულიად

არ არის საკმარისი. მათ ქმედობას ქვეყანაში საერთო პოლიტიკური და სამართლებრივი გარემო, დემოკრატიის განვითარების, სამართლებრივი და პოლიტიკური კულტურის, ისევე როგორც ხელისუფლებაში მყოფ პირთა მიერ ხალხის წინაშე მათი პოლიტიკური ანგარიშვალდებულებიანობის შეგრძნების არსებული დონე განაპირობებს.

ქალბატონი ევას აზრით, საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებული იმპიჩმენტი, ამერიკული საგანგანსხვავებით, არ არის პოლიტიკური. პარლამენტისეული შეფასებით არ წყდება ის საკითხი, ჩაიდინა თუ არა პირმა ესა თუ ის ქმედება და, თუ ჩაიდინა, არის თუ არა ეს ქმედება იმპიჩრებადი დარღვევა. პარლამენტის გადაწყვეტილება სამართლო ხელისუფლების დასკვნების ეყრდნობა, ხოლო იმპიჩმენტის პროცედურაში სასამართლო ხელისუფლების ჩართვა, თავისთავად, მთლიანად უცვლის იმპიჩმენტს ხასიათს, ნიადავს აცვლის მის თანდაყოლილ „პოლიტიკურობას“. თუმცა, ყველაზე საინტერესო ისაა, რომ პარლამენტს უფლება აქვს, სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის მიუხედავად, არ გადააყენოს თანამდებობის პირი. გაუგებარია, რა პოლიტიკური მოსაზრებით შეიძლება იყოს ნაკარნახევი პრეზიდენტისა და სხვა მაღალი თანამდებობის პირების ხელისუფლებაში შენარჩუნება, როდესაც სასამართლოს დასკვნით დადასტურებულია მათ მიერ სიტუაციის დარღვევა, ან მათ ქმედებაში დანაშაულის შემადგენლობის ნიშნების არსებობა? სამსუხაროა რომ, იმპიჩმენტის პოლიტიკური ბუნება და მასზე საკანონმდებლო ხელისუფლების პრეოკატივია საქართველოში პარლამენტისთვის თანამდებობის პირთა დასაბუთებული გადაყენებისა თუ პირიქით — ხელისუფლებაში მათი დაუსაბუთებელი შენარჩუნების უფლების მინიჭებად „ითარგმნა“.

ქალბატონი ევას რეკომენდაციები ასეთია: ან იმპიჩმენტის ამერიკული მოდელი უნდა იქნეს შემოღებული, რომელიც არ ითვალისწინებს სასამართლო ხელისუფლების ჩართვას ამ მექანიზმში, ან შემუშავებული იქნეს ახალი, ღრმად გააზრებული და ქმედითი მექანიზმი, რომელიც სამართლიანობისა და კანონიერების საკმარისი გარანტიებით იქნება აღჭურვილი. ამის გარდა, საკუთრივ იმპიჩმენტის მექანიზმის გაუმჯობესებისა, აუცილებელია იმპიჩმენტის საფუძვლების ახლებური გააზრება იმ კონსტიტუციის გამოყენებით, თუ რამდენად უკარგავს თანამდებობის პირს შესაბამისი ქმედების ჩადენა ხალხის ნდობას, რითაც იგი უნდა სარგებლობდეს დემოკრატიულ სახელმწიფოში...

თეა მოსია

ალიან-ჩალიანი

სამუდამო პატიმრობაში მყოფი გვიჩიანისა და ჩიჩიას საქმე უნდა გადაიხილოს

კომპანია „თელასის“ მენეჯერის ნიკა ლომინაძის მკვლელობის ბრალდებით სამუდამო პატიმრობაში მყოფი გია გვიჩიანისა და ნიკა ჩიჩიას ადვოკატებმა სააპელაციო სასამართლოს საქმის გადახედვის მოთხოვნით მიმართეს. ადვოკატებმა გელა ნიკოლაიშვილი და ირმა ჭკადუამ სააპელაციო სასამართლოში განცხადება შეიტანეს და, ახალი გარემოებებიდან გამომდინარე, საქმის ნელახლა გადახედვა მოითხოვეს. ამასთან, ადვოკატების თქმით, საქმეს დაერთება ამერიკის ფედერალურ ბიუროში ჩატარებული დნმ-ის ანალიზი, რომელიც აბსოლუტურად უარყოფს გია გვიჩიანისადმი ბრალდებას, თითქოს ის მკვლელობის შემკვეთი იყო. კერძოდ, ადვოკატების ცნობით, ანალიზის შედეგად, მკვლელობის ბრალდებით გასამართლებული სერკილაძისა და პაპაიაშვილის თმის, ნერწყვისა და თითის ანაბეჭდები მკვლელობის ადგილას არ აღმოჩნდა. როგორც ირმა ჭკადუამ განაცხადა, გია გვიჩიანი, რომელიც უკვე შვიდი წელია, პატიმრობაში იმყოფება, სააპელაციო სასამართლოში შეტანილ დღევანდელ საჩივარს ერთგვარ ტესტად მიიჩნევს — გათავისუფლდა თუ არა სასამართლო გარკვეული მარწუნებისგან.

გელა ნიკოლაიშვილის განმარტებით, ორი კვირის ვადაში სააპელაციო სასამართლომ ადვოკატებს უნდა აცნობოს, მიიჩნევს თუ არა დასაშვებად საჩივარს, რის შემდეგაც საქმის არსებით განხილვა უნდა დაიწყო. ამასთან, ცნობილი ხდება ისიც, რომ საქმის მთავარმა მოწმეებმა ჩვენება შეცვალეს, თუმცა, ადვოკატები ამ თემაზე ჯერ ღიად არ საუბრობენ.

ინტერპრესი

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

საქართველოს პარლამენტი 22 მარტს კენჭს უყრის პოლიტიკური სხორების-თვის საკვანძო საკითხს - პრაზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის საკონსტიტუციო უფლებათა შეზღუდვის შესახებ. ასეთი გადაწყვეტილება დაუბრუნდება 18 მარტის სხდომაზე მიიღოს.

სახელმწიფოს მეთაური საკონსტიტუციო ცვლილებების მიღების შემდეგ ვერ შეძლებს ერთპიროვნულად დაითხოვოს პარლამენტი, გადააყენოს მთავრობა და დანიშნოს თავის წინაშე ანგარიშვალდებული კაბინეტი. ამ ინიციატივის რეალიზაციისთვის „ქართულმა ოცნებამ“ (მას 85 დეპუტატის მანდატი აქვს) პირველად უნდა მოაგროვოს სულ ცოტა 100 ხმა 150-დან. ესე იგი, მიიღოს სულ ცოტა 15 პარლამენტარის მხარდაჭერა პროპრეზიდენტული „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“. „მეოცნებენი“ ამტკიცებენ, რომ დასახულ ამოცანას შეასრულებენ.

ჩვენი მონაცემებით, კენჭისყრის წინ სპეციალურ განცხადებას გააკეთებს თავად სააკაშვილი.

მმართველ კოალიციას აქვს საფუძველი, იჩქაროს. მოქმედი ძირითადი კანონის შესაბამისად, საქართველოს პრეზიდენტს აპრილის ბოლომდე აქვს უფლება მოიქცეს, პრემიერ-ბიძინა ივანიშვილის სიტყვებით, როგორც „საკონსტიტუციო დიქტატორი“. პარლამენტის არჩევნებიდან ნახევარი წლის შემდეგ და სახელმწიფოს ახალი მეთაურის არჩევამდე ექვსი თვის ადრე მას შეუძლია, დაითხოვოს მთავრობა, გამოაცხადოს პარლამენტის ვადამდელი არჩევნების შესახებ და მინისტრების პოსტზე დანიშნოს თავისი ხალხი.

„ქართული ოცნებას“, რომელმაც შარშან 1 ოქტომბრის არჩევნებზე მიიღო ხმების 54 პროცენტი სააკაშვილის პარტიის 40 პროცენტის წინააღმდეგ, რიგგარეშე არჩევნებისა არ უშინა. მაგრამ მისთვის - ჩამოართვას პრეზიდენტს ეს პრივილეგია და შეინარჩუნოს მოქმედი მთავრობა - პრინციპულია.

დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენ მოვაგროვებთ 100 და მეტ ხმასაც. - განაცხადა ჩვენთან საუბარში დეპუტატმა „ქართული ოცნებიდან“ კობა დავითაშვილმა.

საკაშვილი რეგულარულად მკაცრად აკრიტიკებს მთავრობას, თუმცა ამავე დროს რამდენჯერმე მოახდინა იმის დეკლარირება, რომ არ აქვს განზრახული, გადააყენოს იგი და დანიშნოს ახალი კენჭისყრა. თუმცა, მის

საკაშვილისთვის უფლებამოსილებათა ჩამორთმევა 22 მარტისთვის დანიშნეს

„ქართული ოცნება“ მიღს რისკზე, როდესაც კენჭისყრაზე კონსტიტუციის ანტიპრაზიდენტო სვლილებას აყენებს

სიტყვებს მმართველი კოალიცია არ ენდობა. მით უმეტეს, რომ 19 აპრილს თბილისში დაინიშნულია „ნაციონალები“ მიტინგი, და „ქართული ოცნება“ არ გამოიტყუას, რომ ამან შეიძლება გამოიწვიოს მისთვის ნეგატიური მოვლენები.

კონსტიტუციის შენარჩუნება ამჟამინდელი სახით - არის კატასტროფა თავად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებისთვის, - აღნიშნა ბიძინა ივანიშვილმა. - ცვლილებებს თუ არ დაუჭერენ მხარს, ისინი გააღიზიანებენ საქართველოსაც, და მთელ დემოკრატიულ სამყაროსაც. ეს მათი პოლიტიკური დამარცხება იქნება.

მაგრამ „ქართული ოცნება“ მიდის გარკვეულ რისკზე: იმ შემთხვევაში, თუ ვერ მოაგროვებს გადაწყვეტილებისთვის საჭირო ხმების ოდენობას, ეს ნეგატიურად აისახება მის იმიჯზე. მაშინ სააკაშვილი შეასრულებს დანაპირებს და არ დაითხოვს პარლამენტს. ადრე საქართველოს მეთაურმა განაცხადა, რომ არ არის წინააღმდეგი ცვლილებებისა ძირითად კანონში, თუმცა ზოგიერთი პირობის დაცვით. ვერ ერთი, კონსტიტუციაში დაფიქსირებული უნდა იყოს საქართველოს კურსი ნატოსა და ევროკავშირში შესვლაზე. მეორეც, „ქართულმა ოცნებამ“ არ უნდა დააყენოს საკითხი პარლამენტის ქუთაისიდან თბილისში დაბრუნების შესახებ. ამას გარდა, სააკაშვილი მოითხოვს თავისი პარტიის წევრების „პოლიტიკური დენის შეწყვეტას“.

საუბრები იმის შესახებ, რომ, თუ მხარს არ დაუჭერენ ცვლილებებს, „ნაციონალები“ საქმეს საკუთარ პოლიტიკურ კატასტროფამდე მიიყვანენ, უპასუხისმგებლოა. ეს აშკარა შანტაჟი და ჩვენი პარტიის წევრებზე ზემოქმედებაა „ქართული ოცნების“ მხრიდან. ასეთი ხერხებით ვერაფერს მიაღწევენ, - განაცხადა ჩვენთან საუბარში დეპუტატმა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“ ნუგზარ ნიკლაურმა. - დარწმუნებული ვარ, რომ კენჭისყრამდე თავად სააკაშვილი გამოთქვამს თავის დამოკიდებულებას ამ პრობლემატიკასთან დაკავშირებით, და სწორედ ეს გახდება განმსაზღვრელი მომენტი, - მოხდება თუ არა საკონსტიტუციო ცვლილებები.

აქამდე „ქართული ოცნება“ იმ გადაწყვეტილებათა მიღების დროს, რომლებიც ამცირებენ პრეზიდენტის უფლებამოსილებებს, სასურველს აღწევდა ჩვეულებრივი უმრავლესობით. ასე დაკარგა სააკაშვილმა კონტროლი სახელმწიფო დაცვის სამსახურზე. ყველაზე მტკივნეული დარტყმა პრეზიდენტმა შარშან წლის ბოლოს მიიღო. მაშინ „ქართულმა ოცნებამ“ შეძლო მისი ვეტოს დაძლევა კანონზე „ამინისტრის შესახებ“, რომლის თანახმადაც რამდენიმე ათას პატიმარს შეუშვებდა ციხეში ყოფნის ვადები. თითქმის 200 მათგანი გამოცხადდა „სინდისის პატიმრად“, მათ შორის, რვა, რომლებსაც ბრალი ედებოდათ ჯაშუშობაში რუსეთის სასაზღვროდ.

2008 წლის ომის შემდეგ ევროკავშირი არის ერთადერთი გაერთიანება, რომელსაც ჰყავს თავისი მეთვალყურეები საქართველოში, აფხაზეთთან და ოსებთან საზღვრებზე. ეუთოს მისიისა და გაეროს მუშაობა კონფლიქტის შემდეგ შეწყდა. საქართველო რეგულარულად მიუთითებს ევროკავშირის წარმომადგენლებთან სიტუაციის მონიტორინგის ღირებულებაზე. თბილისის პოლიტიკურ წრეებში გამოითქმებოდა ხოლმე აზრი, რომ მომავალში ევროკავშირის მშვიდობისმყოფელები შეიძლება გამოჩინდნენ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში ნესრიგის უზრუნველყოფისა და ლტოლვილთა უშიშროების გაერანტიის უზრუნველყოფისთვის, თუ ისინი დაინწყენ დაბრუნებას.

მაგრამ გიორგი ხუციშვილი ამბობს, რომ „ეს მეტად შორეული პერსპექტივაა“.

აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტის მოწესრიგების დაჩქარება შეუძლია მხოლოდ საქართველოს რუსეთთან ინტენსიურ დიალოგს, - გვითხრა ექსპერტმა.

მალიში ოპერაციაში საქართველოს მონაწილეობის განხილვის პარალელურად ივანიშვილის მთავრობა ფიქრობს იმის შესახებაც, თუ რა სარგებელი შეუძლია მოიტანოს ქართულმა მხარემ ავღანეთში იქ 2014 წელს ნატოს მისიის დამთავრების შემდეგ. საბოლოო გადაწყვეტილება ჩამოყალიბებული იქნება ივანიშვილის, როდესაც საქართველოში ჩავა აღიანის საბჭოს დელეგაცია ნატოს წევრი ქვეყნების ელჩების დონეზე.

დადამინის ზურგზე

„გუგლიმ“ შემოგვთავაზა ვირტუალური ტური მსოფლიოს უმაღლეს მწვერვალებზე, მარსმავლზე კი გადავიღოთ მთა, რომელიც ივანიშვილმა დაიწყო

„გუგლი სტრიტ ვიუ“ გამოაქვეყნა პანორამული სურათები ვევერესტისა აზიაში, კილიმანჯაროსი აფრიკაში, იალბუზისა ვეროპიაში და აკონკაგუასი სამხრეთ ამერიკაში. ამისთვის „გუგლის“ გუნდს მოუწია ასულიყო ამ მწვერვალებზე. ამ დროს მარსმავლზე „კურიოსიტიმ“ გამოგზავნა პანორამული სურათები შარბის მთისა, რომელიც დედამიწის ნებისმიერ მთაზე მაღალია.

პირველსავე მთაზე გავიდა - ჰმოდის შორეულს, საკრედიტო „როლს-როისს“ და ცალკე სახელზე

„წითელ ლენინს“ გამოიტანენ აუქციონზე, წინასწარი შეფასება 30-დან 50 ათას გირვანქა სტერლინგამდეა. ის ასევე ხურავს თავის ოფისს ლონდონის მეიფერის რაიონში და ათავისუფლებს თავის ხელქვეითების ნაწილს. ბრიტანეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები: ეს სასამართლოში წაგებული უკანასკნელი საქმეების შედეგია - აბრამოვიჩისა და ყოფილი ცოლების წინააღმდეგ.

საქართველომ გალიში ბრძოლის მიწვევა მიიღო

საქართველომ მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება ჩართოს ევროკავშირის მისიში გალიში, განასხადა თავდასხმის მიხედვით ირაკლი ალასანიას. ბიძინა ივანიშვილის კაბინეტმა მიწვევა მიიღო უსსოთის საქმეთა საქმისა და ევროკავშირის შაბლაში წარმომადგენლის კატარინ ვატიშვილის მხარეს წლის ბოლოს, მაგრამ ამ უკანასკნელ კარიკულად მს სპილსა და რეპორტაჟს. თავდასხმის უწყის ხელმძღვანელის სიტყვებით, ამაჟამად უსსოთის ქართველებისა და ოპერაციის მონაწილეობის ლეგალიზაცია.

აფრიკაში ევროკავშირის მისიის ფარგლებში გალიშიდან სამხედრო ინსტრუქტორებს, მელიკონებსა და ლოგისტიკის ღირებულების სავსიანობას

ორე მხარეც: ქართველმა სამშვიდობოებმა საპარის უდაბნოში შეიძლება მიიღონ ძვირფასი გამოცდილება, როდესაც ექნებათ ურთიერთობანი კოლეგებთან სხვა ქვეყნებიდან. ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს ქვეყნისთვის, რომელიც ისწრაფვის ნატოსკენ და მოჰყავს შეიარაღებული ძალები ამ ტებს, მაგრამ არა მასშტაბურ სამხედრო მონაწილეობას.

ირაკლი ალასანიას სიტყვებით, მალიში სამშვიდობო ოპერაციებში ჩართვა საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესებს შეესაბამება. ეს ხელს შეუწყობს ევროპასთან, უშიშროების მის სტრუქტურებთან დაახლოებას.

აფხაზეთში გალიში თავისი წარმომადგენლები უკვე გაგზავნა ევროკავშირის 16 ქვეყანამ. - დასავლეთი საქართველოს ახალ მთავრობას ერთგვარად რენტგენში ატარებს. მთავარი საკითხი - ეს არის მალიში ევროკავშირის მშვიდობისმყოფელების მალიში გაგზავნის თარიღი. მათი სიტყვებით, მიმდინარეობს ევროპულ პარტიზორებთან შეთანხმების პროცესი. მასში მონაწილეობენ თავდაცვის უწყება, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, ევროპისა და ევროპულ ატლანტიკური ინტეგრაციის საქმეთა სახელმწიფო მინისტრის აპარატი. საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა დაგვიანდატურა, რომ „საკითხი შეეხება მრჩეველებს, ექსპერტებს, მაგრამ არა მასშტაბურ სამხედრო მონაწილეობას“.

რო-საწარმოო გაერთიანება „კონფლიქტებისა და მოლაპარაკების საერთაშორისო ცენტრის“ ხელმძღვანელმა გიორგი ხუციშვილმა.

2008 წლის ომის შემდეგ ევროკავშირი არის ერთადერთი გაერთიანება, რომელსაც ჰყავს თავისი მეთვალყურეები საქართველოში, აფხაზეთთან და ოსებთან საზღვრებზე. ეუთოს მისიისა და გაეროს მუშაობა კონფლიქტის შემდეგ შეწყდა. საქართველო რეგულარულად მიუთითებს ევროკავშირის წარმომადგენლებთან სიტუაციის მონიტორინგის ღირებულებაზე. თბილისის პოლიტიკურ წრეებში გამოითქმებოდა ხოლმე აზრი, რომ მომავალში ევროკავშირის მშვიდობისმყოფელები შეიძლება გამოჩინდნენ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში ნესრიგის უზრუნველყოფისა და ლტოლვილთა უშიშროების გაერანტიის უზრუნველყოფისთვის, თუ ისინი დაინწყენ დაბრუნებას.

მაგრამ გიორგი ხუციშვილი ამბობს, რომ „ეს მეტად შორეული პერსპექტივაა“.

აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტის მოწესრიგების დაჩქარება შეუძლია მხოლოდ საქართველოს რუსეთთან ინტენსიურ დიალოგს, - გვითხრა ექსპერტმა.

მალიში ოპერაციაში საქართველოს მონაწილეობის განხილვის პარალელურად ივანიშვილის მთავრობა ფიქრობს იმის შესახებაც, თუ რა სარგებელი შეუძლია მოიტანოს ქართულმა მხარემ ავღანეთში იქ 2014 წელს ნატოს მისიის დამთავრების შემდეგ. საბოლოო გადაწყვეტილება ჩამოყალიბებული იქნება ივანიშვილის, როდესაც საქართველოში ჩავა აღიანის საბჭოს დელეგაცია ნატოს წევრი ქვეყნების ელჩების დონეზე.

განსჯა

სტრასბურგის სასამართლო წაღება საქართველოდან შესულა სერიოზობა, მაგრამ არც ერთი მოსამართლე არ დასჯილა

ემროპულ სასამართლოში (სტრასბურგი, ჰააგა), ათასობით საქართველოს მოქალაქის საჩივარია შესული, მოსარჩევეები აპროტესტებენ მათ მიმართ გამოტანილ უკანონო განაჩენებს. ევროსასამართლოები უმეტეს შემთხვევაში ქართული მართლმსაჯულების გადაწყვეტილებებს ცვლიდნენ და სახელმწიფოს ავალბდნენ დაზარალებულთათვის მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანის ფინანსურ ანაზღაურებას. თანხები საკმაოდ მაღალი იყო. ფული გაიცემოდა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. მიუხედავად ამისა, არც ერთი მოსამართლე არც სამსახურებრივად და არც ფინანსურად, არ დაუსჯიათ. აქედან გამომდინარე, ბუნებრივად, საზოგადოებაში ჩნდებოდა ეჭვი, რომ ყველა უკანონო განაჩენი იყო პოლიტიკური ნება და არა მართლმსაჯულების ხარვეზი.

ამის გამო ახალმა ხელისუფლებამ და იუსტიციის სამინისტრომ მიიღეს გადაწყვეტილება, შეიქმნას მართლმსაჯულების ხარვეზების შემსწავლელი კომისია, რომელიც ყველა იმ პირის საქმეს განიხილავს, ვინც თავს უკანონობის მსხვერპლად მიიჩნევს.

კომისია მუშაობას შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემდეგ დაიწყო. ის შეისწავლის მძიმე ან განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისთვის მსჯავრდებულთა საქმეებს. კომისია განიხილავს სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ საქმეებსაც, იმ შემთხვევაში, თუ დავის საგნის ღირებულება 100 ათას ლარს აღემატება. ამის შემდეგ რაც შემოსულ საჩივარს დასაშვებად მიიჩნევს, კომისია არსებითად განიხილავს მას, რათა დაადგინოს, იყო თუ არა იქ მართლმსაჯულების ხარვეზები. მისი დადასტურების შემთხვევაში, კომისიის დასკვნის განაჩენს უზენაესი სასამართლოს მართლმსაჯულების ხარვეზების შემსწავლელი პალატა გადახედავს.

იუსტიციის მინისტრის თეა წულუკიანის განმარტებით, საქართველოს ციხეებში „ვარდების“ რევოლუციის შემდეგ, ათეულ ათასობით ადამიანი მოხვდა მართლმსაჯულების ხარვეზების გამო. ბევრი დღესაც იხდის სასჯელს. ადამიანები გვეკითხებიან, თუ რატომ არიან პატიმრობაში და ვერ ვუპასუხებთ, — ამბობს მინისტრი. მისივე განცხადებით, კომისია 2004-12 წლებში გამოტანილ უკანონო განაჩენებს შეისწავლის.

კომისიაში 15 მოსამართლე იქნება. აქედან 9 სისხლის სამართლის საქმეებს შეისწავლის, 3 — სამოქალაქოს, 3-იც — ადმინისტრაციულს.

როგორც იუსტიციის სამინისტროში განმარტავენ, კომისიის დასკვნა სასამართლოს განაჩენში ცვლილებებს ვერ შეიტანს, მაგრამ ის აუცილებლად გადა-

ვგზავნება სასამართლოს. გადაიხედება იმათი საქმეებიც, რომელთაც პოლიტიკური პატიმრის, ან დევნილის სტატუსი მიენიჭათ.

მუღამ უკანონოობა

უმცირესობამ რომ ჯერ სასამართლოების შესახებ კანონპროექტზე ატენა ვაი-უშეველებელი, ის მინაშეილმა და კუბლაშვილმა სასამართლოზე ზენოლისა და მოსამართლეების დამოუკიდებლობის წართმევის მცდელობად მონათლეს. ახლა ამ კომისიის შექმნის იდეასაც დაუპირისპირდნენ.

ორიოდე დღის წინათ იუსტიციის მინისტრთან შეხვედრის შემდეგ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ კომისიის შექმნა სასამართლოს დამოუკიდებლობის შეზღუდვა და მოსამართლეებზე ზენოლის მცდელობაა. კუბლაშვილმა ისიც განაცხადა, რომ უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და ის რაღაც კომისიამ არ უნდა შეისწავლოს და აკონტროლოს. თავის „შეფის“ მოსაზრებას იზიარებენ მოქმედი მოსამართლეების დიდი ნაწილი და, რასაკვირველია, „ნაცების“ ელიტა.

უკანონო მოსაზრება

ემპირიკით განმარტებით, საპარლამენტო უმცირესობისა და კუბლაშვილის უწყების გაღიზიანება მთელი რიგი გარემოებებითაა გამოწვეული. პირველი ის, რომ მოსამართლეებს ეშინიათ თავიანთი ზოგჯერ ხარვეზებით განხორციელებული მართლმსაჯულებისა. როდესაც კომისია მუშაობას დაიწევს და პირველ რიგში, ალბათ, იმ საქმეების შესწავლას დაიწევს, რომლებიც ევროსასამართლოებმა უკან დააბრუნეს ხარვეზების გამო, ხოლო საქართველოს სერიოზული ფინანსური სანქციები დააკისრეს დაზარალებულთა სასარგებლოდ, შეჭველად დადგება უკანონო განაჩენების გამოტანა მოსამართლეთა პასუხისმგებლობის საკითხი. როდესაც ეს მოხდება, ბევრი მათგანი ხელს გაიშვერს შემკვეთისკენ — კუბლაშვილისკენ. როდესაც უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს მიაკითხავენ, ისიც იძულებული გახდება, მისი დამკვეთებიც დაასახელოს. სწორედ ეს აშინებთ და ალღელებთ „ნაციონალური“ მოძრაობის ლიდერებს.

გამოდის, რომ შეკრულია წრე, რომელიც კომისიამ უნდა დაშალოს და გამოაშკაროს. ეს არის შფოთის მიზეზი, თორემ დემოკრატიული პრინციპები და სასამართლოს დამოუკიდებლობა „ვარდოსნებს“ არც წინათ ანუხებდათ და არც ახლა, ასკვნიან ექსპერტები.

ზაზა ბილინიძე

ისტორიის გაკვეთილები

მეფე სასამართლოში?!

პარლამენტი ინგლისში XII საუკუნეში ჩამოყალიბდა. ამის შემდეგ, მეფეს პარლამენტის თანხმობის გარეშე არ შეეძლო, მოსახლეობისთვის დაენესებინა ახალი, ან გაედიდებინა ძველი გადასახადი. მეფე და პარლამენტი ამ პირობას უკანასკნელი ტიუდორის ელიზაბეთ I-ის მმართველობის ბოლომდე (1603) ასრულებდნენ, მაგრამ ინგლისში სტიუარტთა დინასტიის გამეფის შემდეგ, საგადასახადო პოლიტიკის გამო უთანხმოება მეფესა და პარლამენტს შორის სულ უფრო ღრმავდებოდა. ჯეიმზ I-ისა და მისი შვილის ჩარლზ I-ის განუსაზღვრელ ხელგაშლილობას და ფუქსავატურ ცხოვრებას სამეფო ხაზინა ვერ აკმაყოფილებდა. ამიტომ, მეფეს საჭირო ფულის მიღება შეეძლო მხოლოდ კანონის დარღვევით — პარლამენტის დაუკითხავად ახალი გადასახადის შემოღებით. ჩარლზ I ასეც მოიქცა: 1634 წელს, უპარლამენტო მმართველობის დროს, მან არასწორად აღადგინა ინგლისში პარლამენტის დაარსებამდე არსებული ე. წ. „სახომადლო გადასახადი“. მეფე და სასახლის კამარული მიზანს მიღწეულად თვლიდნენ, მაგრამ სხვაგვარად ფიქრობდნენ ხალხი და ოპოზიცია. განსაკუთრებით დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია ოპოზიციის ერთ-ერთი ლიდერის ჯონ ჰემპდენის გასამართლებამ, რომელმაც უარი განაცხადა ამ გადა-

სახადის გადახდაზე. მიუხედავად იმისა, რომ ერთ-ერთი უმდიდრესი მემამულე იყო და 20 შილინგის გადახდა მისთვის, ცხადია, ძნელი არ იყო, ინგლისის კონსტიტუციური ტრადიციების, საკუთრებისა და პიროვნების უფლებათა დაცვამ გადაადგმევინა მას ეს ნაბიჯი. საქმე ისე გამწვავდა, რომ მეფე იძულებული გახდა, დათანხმებულიყო სასამართლოში საქმის გარჩევაზე.

ჰემპდენი გაასამართლა ხაზინის სასამართლომ და დამნაშავედ ცნო (12 მოსამართლიდან 7 მისი წინააღმდეგი იყო, 5 — მომხრე). ასეთი გადაწყვეტილების მიუხედავად, აზნაურმა ჰემპდენმა მორალური გამარჯვება მოიპოვა: მან მეფე აიძულა, სასამართლოში განეხილა საკითხი იმ დროს, როდესაც ინგლისის მეფე აბსოლუტური ძალაუფლების მქონე მონარქი იყო.

დღევანდელ საქართველოში კი, შემთხვევით გადიკაცებული, გოგლი-მოგლით გაზრდილი ბიჭები, უარს აცხადებენ პოლიციასა და პროკურატურაში მოწმედ მისვლაზე და გამოძიებულებსა და პროკურორებს თავისთან იბარებენ! თუმცა, ახია მაგათზე. ნათქვამია, რასაც დასთეს, იმას მოიპოვო. მავანის ხუშტურების უსიტყვო შემსრულებელი სხვას რას უნდა ელოდებოდა.

ვაჟა თვალავაძე

გამოფენა

როცა იარაღს არ ისვრიან...

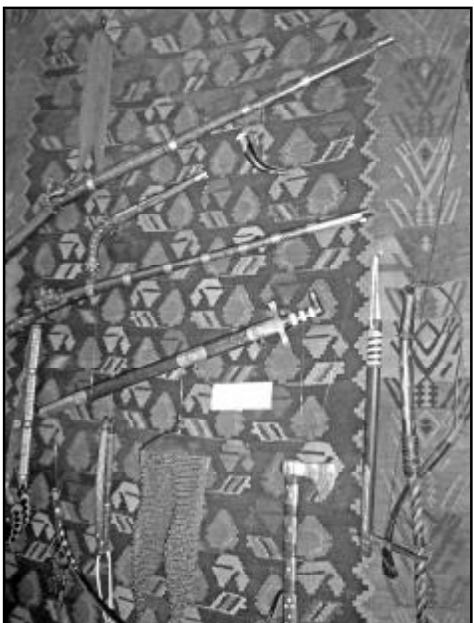
თითო-ორი წელი შემორჩენილი უნიკალური საბრძოლო აღჭურვილობა — იარაღი, მათ შორის ფარი, ჩაჩქანი, ხმალი, ნაჯახი, დამბაჩა, ჯაჭვის პერანგი, უნაგირი, ასევე ფარდაგები გამოიფინა საქართველოს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის საგამოფენო დარბაზში. ვერსისაჟს სახელიც საუცხოო შეურჩიეს ორგანიზატორებმა — „ტრადიციების განაცხადებმა“.

საუცხოო გამოფენა ისტორიკოსის გურამ გაბაშვილის, მუსიკოსის თამაზ ჯალაღონიას, ხალხური ხელოვნების ოსტატების არნოდ და ლევან თეთრუაშვილების, მთარგმნელის ბექა ჭახელიძის მეცადინეობითა და რუდუნებით შეიქმნა. აუცილებლად აღვნიშნავთ, რომ უნიკალურ, ანტიკვარულ ნივთთა გვერდით მნახველთა ყურადღება ასევე მიექცია ორიგინალურმა, ავტორისეულმა ნამუშევრებმა, რომლებიც ამ დიდ-

ბული გამოფენის ავტორები ბრძანდებიან.

ამ არაჩვეულებრივი სანახაობის ხიბლი, ცხადია, ისიც გახლავთ, რომ იარაღი ოდითგანვე — არა მარტო ქართველი, კავკასიელი, ან, ვთქვათ, დედამიწის რომელიც გნებავთ კუთხის კაცის თავდაცვის საშუალება იყო — იგი ეროვნული საზოგადოების მშენებელი, თავის მოწონების საშუალება მუდამ გახლდათ და, ალბათ, ასეთად დარჩება კიდევ. მათ შორის ბევრი რამ მოძველდა, მისი წინა ნიმუში კანტიკუნტად თუ შემორჩა, ამიტომაც ერის ისტორიული მემკვიდრეების სამარადუამო ესტაფეტის უწყვეტობისთვის ასეთ გარჯას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. მადლობას კი გამოფენის მნახველებთან ერთად ჩვენი მორიდებული პუბლიკაციით გამოვთქვამთ.

ოთარ ტურაბეიძე, ელზუზა ნადარეიშვილის ფოტო

სპორტი

ტყვიის სროლა

მასპინძელი თვალთ, რკინის ნერვებით

60 წელს სპორტის სახელობის ტირში თბილისის თასი გათამაშდა, რომელშიც საქართველოს საუკეთესო მსროლელები მონაწილეობდნენ.

ვაჟთა შორის ჩემპიონის ტიტული ლევან ქადაგიძემ მოიპოვა, რომელმაც საკვალიფიკაციო ეტაპზე 563 ქულა დააგროვა, ფინალში კი - 95,3. მეორე ადგილზე შოთა გირგვლიანი გავიდა, მესამეზე - ბესარიონ სირაძე.

გოგონათა შორის ჩემპიონის ტიტული ქუთაისელმა ლიზი კილაძემ მოიპოვა 471,3 ქულით. მეორე ადგილზე თამილა ასათიანი გავიდა, მესამეზე - ემილია სიმონიანი.

გამარჯვებულები და პრიზიორები საქართველოს ტყვიის სროლის ფედერაციის პრეზიდენტმა კახა ბექაურმა, ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტმა ნინო სალუქვაძემ და მსოფლიოს ჩემპიონმა სას-ტენდო სროლაში თამაზ იმნაიშვილმა დააჯილდოვეს.

მანუჩარ გიორგაძე

ფეხბურთი

დეუბაის რჩეულნი

საძრთმომქმელს ეროვნული ნაკრები 18 მარტს პარიზში შეიკრიბა და საფრანგეთთან მატჩისთვის ადგილზე ემზადება.

კვიროსიდან პირდაპირ პარიზში ჩავიდა ნაკრების თავკაცი თემურ ქეცბაიაძე. ჩვენი ეროვნული გუნდი ყოველდღიურ ვარჯიშებს პარიზშივე მართავს, მატჩის წინა დღეს კი „სტად დე ფრანსზე“ ივარჯიშებს.

ინგლისი), ეტიენ კაპუე („ბულუზა“, საფრანგეთი), მაქსიმ გონალონი („ლიონი“, საფრანგეთი), ბლეზ მატეიუდი („პსჟ“, საფრანგეთი), მატეო ვალბუენა („მარსეი“, საფრანგეთი), დიმიტრი პაიე („ლილი“, საფრანგეთი), პოლ პოგბა („ლუვერსი“, იტალია) თავდამსხმელები: რომაინ ალენ სანდრინი („რენი“, საფრანგეთი),

ჩვენი მომავალი მეტოქის მთავარმა მწვრთნელმა დიდი დემა მამა უკვე გამოაქვეყნა თავისი გუნდის შემადგენლობა.

მეკარეები: მიქაელ ლანდრო („ბასტია“, საფრანგეთი), უგო ლორისი („ტოტენჰემი“, ინგლისი), სტივ მანდანა („მარსელი“, საფრანგეთი)

მცველები: გაველ კლიში („მანჩესტერ სიტი“, ინგლისი), მატეო დეპუში, მაპუ იანგამბივა (ორივე „ნიუკასლი“, ინგლისი), პატრის ევრა („მანჩესტერ იუნაიტედი“, ინგლისი), ლორენ კოშეილინი, ბაკარი სანია (ორივე „არსენალი“, ინგლისი), ადილ რამი („ვალენსია“, ესპანეთი), მამადუ საპო, კრისტიანო ლუაპე (ორივე „პსჟ“, საფრანგეთი), რაფაელ ვარანი („რეალი“, ესპანეთი)

ნახევარმცველები: იოან კაბაიე, მუსა სისოკო (ორივე „ნიუკასლი“,

ქარიმ ბენზემა („რეალი“, ესპანეთი), ოლივიე ჟირუ („არსენალი“, ინგლისი), ბაფეტემბი გომისი („ლიონი“, საფრანგეთი), ჯერემი მენეზი („პსჟ“, საფრანგეთი), ფრანკ რიბერი („ბაიერნი“, გერმანია), ლოიკ რემი („ნიუკასლი“, ინგლისი)

საქართველოსა და საფრანგეთის ნაკრებები ერთმანეთს მესამედ ხვდებიან. „ჯეაროსნები“ საფრანგეთში მეორედ თამაშობენ. პირველი მატჩი 2007 წლის 6 ივნისს ოსერში გაიმართა და ნანსის ერთადერთი გოლით მასპინძლებმა 1:0 გაიმარჯვეს.

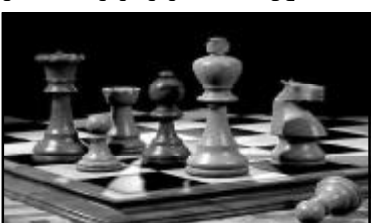
დღესდღეობით საქართველოს ნაკრები ფიფა-კოკა-კოლას რეიტინგში 69-ე პოზიციაზეა, „მამლები“ კი ამავე რეიტინგში მე-18 პოზიციას იკავებენ.

გიორგი შოთაძე

ჭადრაკი

მონაწილეთა ვინაობას მალე გაირკვევა

ფიფემ (ჭადრაკის საერთაშორისო ფედერაცია) თავის საიტზე გამოაქვეყნა ქალთა გრან-პრის ექვსივე ეტაპის თარიღები და ადგილები. ერთ-ერთი 2014 წელს თბილისში გაიმართება. მონაწილეთა ვინაობა ჯერჯერობით უცნობია,

ფიფეს გრან-პრის ეტაპების განრიგი კი ასეთია:
2013 წელი
2-14 მაისი, უენევა (შვეიცარია);
15-29 ივნისი, დილიჟანი (სომხეთი);
17 სექტემბერი - 1 ოქტომბერი, ტაშკენტი (უზბეკეთი).
2014 წელი
2-16 მაისი, ხანტი-მანსისკი (რუსეთი);
18 ივნისი - 2 ივლისი, თბილისი (საქართველო);
24 აგვისტო - 7 სექტემბერი, ერდენეტი (მონღოლეთი).

ლავა დიდი

კრივი

მასპინძელთა უპირატესობით

წლეულს პოლანდიური როტერ-დამი 1995-1996 წლებში დაბადებულ მოკრივეთა ევროპის პირველობას უმასპინძლებს. აღნიშნული შეჯიბრებისთვის ნაკრები გუნდის კანდიდატების შერჩევას მიუძღვნა ამ ასაკში საქართველოს პირველობა, რომელსაც ქუთაისმა უმასპინძლა. შეჯიბრებაში ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონის 100-მდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა 10 წონით კატეგორიაში. ყველაზე მეტი ფინალისტი (9) სწორედ რიონისპირელებს შეადგინა, რომელთაგან ხუთი ჩემპიონი გახდა. ახალგაზრდული ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა კუკური შავგულიძემ განაცხადა, რომ გუნდის ნევრობის კანდიდატები ევროპის პირველობამდე სამ საერთაშორისო ტურნირში იასპარეზებენ და როტერდამში წამსვლელთა ვინაობაც მერე გაირკვევა. კრივის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტი დავით კვაჭაძე ქუთაისის რინგზე გამოსულთა ფიზიკური და ტექნიკური მომზადებით უკმაყოფილო დარჩა. „პერსპექტიურამ სასურველ კონდიციებამდე ჯერ ბევრი გარჯა დასჭირდება. საქართველოს ჩემპიონობით ნაკრებში ადგილს ვერაფერ დამბეჭდებს, ჩემპიონატზე ის სპორტსმენები წავლენ, რომლებიც უკეთ მოემზადებიან“, - აღნიშნა ფედერაციის პრეზიდენტი. „ქართულ კრივს

მდიდარი ტრადიციები ჰქონდა და ისინი, რაც შეიძლება, მალე უნდა აღვადგინოთ“, - თქვა სპორტის მინისტრის მოადგილემ თამაზ თევზაძემ, რომელიც ქუთაისში ახალგაზრდა მოკრივეთა შეჯიბრებას დაესწრო.

ასლა კი გამარჯვებულთა და პრიზიორთა ვინაობას გაუწევთ: 49 კგ. 1. აბას ალექსეროვი (თბილისი), 2. ლაშა კობახიძე (გორი),

3. გიორგი ხაჩიძე (რუსთავი), სანდრო საპანაძე (ქუთაისი);

52 კგ. 1. ლევან კლდიაშვილი (ქუთაისი), 2. მიხეილ ჭინჭარაული (თბილისი), 3. ავთო თევდორაძე (გორი), საბო ქირიმოვი (თბილისი);

56 კგ. 1. ზურ ხურციძე (ქუთაისი), 2. ლაშა გურული (რუსთავი), 3. ლუკა ლემონჯავა (ფოთი), გიორგი ცისკარიშვილი (თბილისი);

60 კგ. 1. ამირან მარგველაშვილი (ქუთაისი), 2. ალექსანდრე

ლურსმანიშვილი (გორი), 3. უჩა ყაველაშვილი (გორი), ანიკო ტურავა (ფოთი);

64 კგ. 1. ნუკრი ადამია (ფოთი), 2. ჯემალ შალამბერიძე (ქუთაისი), 3. არჩილ ტეტუნაშვილი (თბილისი), ომარ მახათაძე (ჭიათურა);

69 კგ. 1. კონსტანტინე ხვისტიანი (ქუთაისი), 2. ირაკლი ალანიძე, 3. ბექა დანელია (ორივე-ფოთი), თევდორე ყანდაშვილი (გურჯაანი);

75 კგ. 1. ირაკლი ქათამაძე, 2. გიორგი გიორგაძე (ორივე-ქუთაისი), 3. დავით ლომაძე (ფოთი), პავლე გოგოლაძე (ჭიათურა);

81 კგ. 1. ვასილ წინლაშვილი (ფოთი), 2. გიგა ბუზალაძე (გორი), 3. რევაზ ტყეშელაშვილი (რუსთავი), ლევან დეისაძე (ტიყბული);

91 კგ. 1. გიორგი ურჯუმელაშვილი (გორი), 2. გიორგი აბესაძე (ქუთაისი), 3. გიორგი სალაძე (ზესტაფონი), ლევან ხარძიანი (გარდაბანი);

+91 კგ. 1. დემურ მაჭარაშვილი (რუსთავი), 2. ლაშა ახალაძე (ქუთაისი), 3. ალექსანდრე პეტროსიანი (თბილისი), არგისი ელიზბარიანი (ახალქალაქი).

ლევან ცინცაძე

ჩოგბურთი

ანტალიას შერ კლუბი

ბასულ უქმეებზე, როგორც გაუწყეთ, თბილისელმა ჩოგბურთელმა სოფიო შაფათაძემ თურქულ ანტალიაში წველითა პაექრობისას მე-2 ადგილი დაიკავა. შეჯიბრების დამთავრების შემდეგ იგი ანტალიაშივე დარჩა და ახალ ტურნირში (საპრიზო ფონდი 10.000 დოლარი) ჩაებნა. მასთან ერთად იბრძოლებენ მთავარი პრიზისთვის ოქსანა კალაშნიკოვა და ეკატერინე გორგოძე. შაფათაძე პირველ ნომრადაა განთესილი. კალაშნიკოვა მე-5 ნომრია, წველებში კი ქსენია პალკინასთან (ყირგიზეთი) ერთად პირველია. მას ბულგარელთა (ბორისლავა ბოტუშაროვა, ვივიან ზლატანოვა) დუეტი გაუწევს მეტოქეობას. მესამე ნომრად განთესილი შაფათაძეა - გორქოძის ტანდემი ნატალია კოსტინსა (სერბეთი) და მონიკუ ზუურს (პოლანდია) შეხვდება.

გივი ბაგვა

კალათბურთი

ევრობასკეტ 2013-ის ბილეთების გაყიდვა დაიწყო

ბუშინს ევრობასკეტ 2013-ის ბილეთების გაყიდვა დაიწყო. ბილეთების შეძენა შესაძლებელია ვებ-გვერდზე: <http://www.ventim.si/si/>, ასევე სლოვენის მთელი მასშტაბით მდებარე ბენზოგასამართ სადგურ-ში.

ორგანიზატორთა მიერ დაწესებული ფასები ყოველი რაუნდის ყველა კატეგორიის ბილეთებზე:

ფასები	I	II	1/4	1/2	V-VIII	V-VII	III	ფინალი
კატეგორია	ეტაპი	ეტაპი	ფინალი	ფინალი	ადგილები	ადგილები	ადგილი	
I კატეგორია	35 €	55 €	75 €	120 €	20 €	25 €	150 €	180 €
II კატეგორია	25 €	45 €	60 €	90 €	18 €	20 €	120 €	150 €
III კატეგორია	15 €	35 €	45 €	70 €	15 €	18 €	100 €	120 €
IV კატეგორია		30 €	35 €	60 €	13 €	15 €	70 €	80 €
V კატეგორია		25 €	30 €	40 €	10 €	13 €	50 €	60 €
VI კატეგორია		20 €	25 €	30 €	7 €	8 €	35 €	45 €
VII კატეგორია		17 €	19 €	25 €	4 €	5 €	30 €	35 €

ვიტალი ჯაფარიძე

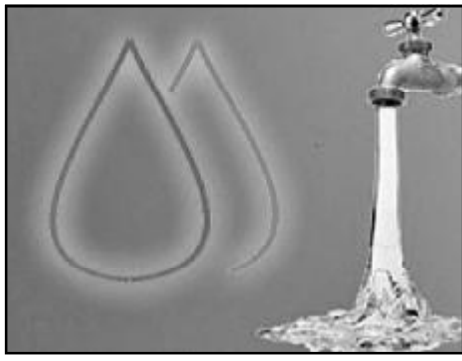

მითარება

მოგაწოდებთ ჩიქა წყალი...

სასმელი წყლის უქონლობამ შე-

უბანში ცენტრალური წყალსადენის მილი დაზი-

თილი უნდა ინებოს და იმდენი სა-

ოთარ ტურაბალიძე

ინფორმაცია

განმარტებული სამხრეთის გამოძიებას პროკურატურა გააგრძელებს

რობაძიძის, გირგვლიანის, ვაზაგაშვილის, 26 მაისის, 7 ნოემ-

მიმდინარეობს ჯავახეთის დაცული ტერიტორიების საზღვრების დაზუსტების და დემარკაციის შედეგები აისახება. საზღვრების დემარკაციის და ადგილზე გამიჯვნის შედეგად, ჯავახეთის დაცული ტერიტორიების საერთო ფართობი 924,42

ჰექტარით მცირდება. ფართობის შემცირება გამოწვეულია იმ გა-

ინტერპრეტაცია

ჩვენი კარავალინი

ანტიბიოტიკების ეპოქის დასასრული?

ცნობილი ანტიბიოტიკების უმ-

გასაკებელი მარტივი ოპერა-

ვეული სერიოზული პრობლემა.

ინგლისის ჯანდაც-

ანტიბიოტიკები თანამედროვე

ამასთან დაკავშირე-

ტიტის იქნენ, ახალი ანტიბიოტი-

ენჯევიან (მაგალითისთვის შეიძ-

როზული პრობლემა.

თაბარ ბოზიაშვილი

ახალი აზრი პროსტატიტის მკურნალობაზე

წინამდებარე ჯირკვლი იმდენად მნიშვნელოვან-

ვნელოვნად შევამცირეთ ან სულაც დავაღწიეთ

თავი ტკივილებს შორისში, მოშარდვის ხშირ და

რა არის მავიტი? მას ასე,

რა არის იგი? მავიტი შედგება კვების წყაროსა

როგორია მკურნალობის კურსი? ხორციელდება

რეკლამა ბ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

◎ ტესტი ქალაქისთვის

ვინ არის თქვენი რჩეული?

უპასუხეთ ტესტის შეკითხვებს, რაც დაგეხმარებათ, უკეთ გაიგოთ თქვენი რჩეულის შესახებ.

- 1. ეშინია მას, მოიწვოს ექსპერიმენტები ჩაცმასთან დაკავშირებით და გამოიყურება ექსტრავაგანტურად?
2. ფილმის ყურების დროს შეუძლია ძლიერ აუჩუყდეს გული?
3. უყვარს მას ოცნება?
4. იშვიათად გიზიარებთ შერჩევებს, განცდებს, რომლებიც უწინდება მუსიკის მოსმენის დროს?
5. ხშირად არის გაღიზიანებული და ცუდი განწყობილებით?
6. თუ არის გატაცებული სპორტის ექსტრემალური სახეობებით?
7. თუ აქვს ჩვევად, გაიშობოთ თავისი არაჩვეულებრივი, უცნაური სიზმრების შესახებ?
8. უყვარს თქვენთვის ლექსების კითხვა, ან, იქნებ, თავადაც თხზავს ლექსებს?

- 9. თქვენს კავალერს იუმორის კარგი გრძობა აქვს?
10. თუ ყოფილა, რომ თქვენი შეფარებული გიაზობდეს ისეთი ქალაქებისა და ადგილების შესახებ, სადაც თავად არ ყოფილა, მაგრამ ოცნებობს იქ ყოფნაზე?
11. შეგიძლიათ უწოდოთ მას ინიციატივანი?
12. როდესაც რაიმე ისტორიაზე გესაუბრებათ, თუ უყვარს მისი შელამაზება, არარსებული რამეების გამოგონება?
13. თუ ყოფილა შემთხვევა, რომ თქვენი გულისთვის გაუკეთებია ისეთი რამე, რასაც სულ არ ელოდებოდით?
14. როდესაც მოაქვს თქვენთან ყვავილები ან საჩუქრები, თუ აქცევს ყურადღებას შეფუთვას, მის რაც შეიძლება ორიგინალურად გაკეთებას?
15. თუ უყვარს ფერწერის ნაწარმოების ან ფოტოგრაფიის გამოფენების დათვალიერება, თეატრი?

◎ ჩვენი პრესდაიჯესტი

გაქმნა ვახუშტის

მიანიჭაბა თუ არა სომხურ ენას რაბიონული ენის სტატუსი

პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარის ეკა ბესელიას განცხადებით, სომხურისთვის რეგიონული ენის სტატუსის მინიჭების საკითხი პარლამენტის დღის წესრიგში არ დგას.
- ეს არის საკითხი, რომელიც არ გაცხილება შიდა, საკრებულოში განხილვის ფარგლებს. პარლამენტში მასზე არ შემოსულა არანაირი ოფიციალური მოთხოვნა და არ იხილება. ეს არის „ნაციონალური მოძრაობის“ მორიგი ნაბიჯი, რომ დაიწყოს ტირაჟირება ამ თემის და ხელოვნურად შექმნას ძალიან ნეგატიური ფონი, - ამბობს ბესელია.

„ახალი თაობა“

„საპარტიველო ომის ძარ-ცეცხლში გახვევა“

- შუფოთთაული ექსპერტი კავასიის საკითხებში მამუკა არეშიძე, - აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის დაძაბულობა პიკს აღწევს. ბუნებრივია, ჩვენი ინტერესების სფეროა, როგორ გავლენას მოახდენს ეს ყველაფერი საქართველოზე. აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის ომის დაწყების შემთხვევაში, საქართველო ომის ქარ-ცეცხლში გახვევა. ჩვენს საზღვრებს ორივე მხრიდან მოაწყდებიან დევნილები, ეს ერთი. მეორე - ყოველი საპირისპირო მხარე შეეცდება, საქართველოზე კომუნიკაციების ტრანზიტი მოაწყოს. ეს იქნება ენერგომატარებლების ტრანზიტი თუ რკინიგზის ხაზი, რომელიც სომხეთს უკავშირდება.

„ალია“

მეპრეზიდენტის გაზის გაქვითვის ვცდელოა ალკოვითილია

პურის მწარმოებლებმა „ვაზტრანსგაზისგან“ ბუნებრივი აირის ტარიფის გაძვირებასთან დაკავშირებით შეტყობინება მიიღეს. ამ ფაქტით შეუფოთებულმა მეპურეებმა განაცხადეს, რომ გაზის გაძვირება პირდაპირ პურის ფასზე იქონიებდა გავლენას. „ბიზნესრეზონანსის“ უშუალო ჩარევითა და ენერჯეტიკის სამინისტროში მიღებული გადაწყვეტილებებით, ბუნებრივი აირი აღარ გაძვირდება. ამას ადასტურებს ენერჯეტიკის მინისტრის მოადგილე ილია ელოშვილი.

„რეზონანსი“

შეჯავით ქულები და გააკითხეთ დასკვნები

ყოველ პასუხზე „ა“ დაიწერათ 2 ქულა, პასუხზე „ბ“ - 1 ქულა.
0-12 ქულა. ბრძენმა შენიშნა: „წარმოდგენა უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ცოდნა“, თქვენს რჩეულს კი არასოდეს აყვავებთ იგი. ასეთი მამაკაცები სანოლშიც შეიძლება დარჩნენ შემოქმედებითი უნარის უქონლებად.
12-22 ქულა. არ შეიძლება ითქვას, რომ თქვენს შეყვარებულს აქვს დაუდგრომელი ფანტაზია, მიუხედავად ამისა, თუ თითოეული თქვენგანს გარკვეულ ძალებს გამოიყენებს და გამო-

იჩენს მოთმინებას, მაშინ სავსებით შეგიძლიათ, შეამკოთ თქვენი ინტიმური ცხოვრება კაშკაშა ფერებით.
24-30 ქულა. ასეთ კავალერებს, როგორც წესი, უყვართ ფანტაზია და შეუძლიათ იმპროვიზაცია. სწორედ ისინი ამკობენ სანოლს ვარდის ფურცლებით და აბანავენ შეყვარებულებს შამპანიურების აბაზანებში. მაგრამ დაიმასსოვრეთ ერთი ნიუანსი: თქვენმა რჩეულმა რომ მთლიანად გაამართლოს თქვენი მოლოდინი, თქვენ თავადაც უნდა დაივიწყოთ პასიურობა.

რეკლამა ბ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

◎ კადრი

◎ ინფორმაცია

ხიდის დემონტაჟი გააპროტესტეს

წმალტპუშის რაიონის სოფელ ჟონეთში ადგილობრივმა მოსახლეობამ მშენებარე ხიდის დემონტაჟის გამო საპროტესტო აქცია გამართა.
ხიდით სოფელი ჟონეთი სოფელ მამან-მინდას უკავშირდებოდა. ხიდის მშენებლობა მდინარე რიონზე გასულ წელს დაიწყო, რათა მანქანებით მშენებარე „ნამახვანჭესთან“ ყოფილიყო კავშირი.
არსებული ინფორმაციით, იმის გამო, რომ ხელისუფლების გადაწყვეტილებით „ნამახვანჭესი“ აღარ აშენდება, ხიდზეც შეწყდა სამშენებლო სამუშაოები და მისი დემონტაჟიც დაიწყო.
ადგილობრივების თქმით, სოფელ მამან-მინდასთან მხოლოდ ე.წ. საცალფეხო ხიდი არსებობს, რის გამოც მანქანებიც ვერ მოძრაობენ, მათ შორის სასწრაფო სამედიცინო მიმსახურება ვერ ხორციელდება.
ინტერპრესი

◎ ანეკდოტები

მარხვა იწყება. არ შეიძლება სორცის ქაბა, სმა, ტყუილის თქმა, პირფერობა. დროა, საპარლამენტო უმცირესობა შევბუღებაში გავიდეს.
* * *
ვატიკანს ანტისემიტიზმში ადანაშაულებენ: ახალარჩეული პაპი ისევ არ არის ებრაელი.
* * *
- რატომ არ გძინავს?
- ინტერნეტში ვარ შესული.
- მაგარია, მე კი სტუმრად ვარ.
- ვისთან?
- შენთან
- ღმერთო ჩემო, დამაგინწყდა...
* * *
ბეჭერი კაცი და ქალი არ ენდობა თავის მეორე ნახევარს - განსაკუთრებით ქვედას და, განსაკუთრებით, როცა ბევრს დაღვევენ.

ავტორთა საპუბლიკაციო რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს ატვირთავს ავტორები.
საქართველოს რესპუბლიკის გამომცემელი შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორი“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20)
ISSN 2233-3651
9 772233 385001
მთავარი რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი 299-62-77; 599 56-81-86
პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიგვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; სპარტაკ ძოგულია 599 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა მამუკიძე 514 33-33-24